הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשנת 2012

תוכן העניינים

	דף
תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	4
תיאור הסביבה העסקית	13
מצב כספי	28
תוצאות הפעולות	31
תחזית זרמי כספים	35
השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה	36
הצהרות יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל לגבי ביצוע בקרות (*SOX 302* ו - *SOX 404*)	40
דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	41

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת

1.1 החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

החל מיום 1 בינואר, 2010 הועברו לחברה קופות הגמל שנוהלו בנאמנות על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר - הפניקס גמל בע"מ) (להלן: "הפניקס מאוזנות"), כך שהחברה מנהלת בנאמנות מלבד קרנות פנסיה גם את קופות הגמל שהועברו.

1.2 קרנות הפנסיה

הפניקס פנסיה מקיפה (להלן: "קרן מקיפה")
פועלת כקרן תשואה, דהיינו, קרן בה זכויותיו של המבוטח נקבעות על פי הצבירה האישית שלו בהתאם לשנת לידה, גיל , מין, התשואות על נכסי הקרן, ומנגנון עדכון זכויות לפי תוצאות הדוח האקטוארי. עמית מבוטח בביטוח מקיף לנכות שאירים וזקנה.

הפניקס פנסיה כללית (להלן: "קרן כללית") פועלת כקרן תשואה במסלול יסוד. קרן זו מיועדת בעיקר לצבירת חיסכון לגיל פרישה מרמות שכר העולות על "תקרות ההפקדה החודשית" המותרת בקרן פנסיה מקיפה, כהגדרתה בתקנות מס הכנסה, או הפקדות חד פעמיות.
הקרן הכללית מקנה זכויות לזיקנה ולשארים בלבד. על פי תקנון קרן כללית המבוטח זכאי לפנסיית זקנה מגיל הפרישה לכל החיים. תוכנית זו אינה זכאית לאג"ח מיועדות מסוג ערד וכללי ההשקעה החלים עליה הם הכללים החלים על קופות הגמל.
במהלך שנת 2012 הגישה החברה לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה הכללית, במטרה להוסיף לקרן מסלולי ביטוח ומסלולי השקעה בדומה לקרן המקיפה שבניהול החברה. טרם התקבל אישור הממונה לתיקון המבוקש.

1.3 קופות הגמל

הפניקס השתלמות: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום דמי השתלמות לעובדים, לעצמאים, לחברי קיבוץ, לחברי מושב שיתופי או למוטבים לפי התקנון. לקופה כיום שלושה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי. העמית רשאי לבחור במסלולי ההשקעה בהם יושקעו כספיו. במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה ובשלהי שנת 2012 הפך מסלול זה לפעיל.

הפניקס מרכזית: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מרכזית לפיצויים, שעמיתיה הם מעבידים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים שכירים, בהתאם לחוק פיצויי פיטורים תשכ"ג-1963. לקופה זו אין מסלולי השקעה והכספים מושקעים לפי שיקול דעת החברה וועדת ההשקעות. הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה) מוזגה עם הקופה ביום 1 ביולי, 2010.

הפניקס תגמולים ופיצויים: החלה פעילותה במאי 2004. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים שכירים ולעצמאיים. לקופה שלושה מסלולים מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי. במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה.
הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה) מוזגה עם המסלול הכללי של הקופה ביום 1 ביולי, 2010.
בתאריך 1.1.2012 הושלם מיזוג עמית גמל אל קופת הגמל "הפניקס תגמולים ופיצויים" (להלן: "הקופה הקולטת ").
בהתאם למתווה המיזוג, עמיתי עמית גמל הועברו ביום 1 בינואר, 2012 לקופה הקולטת למסלול השקעה חדש בשם "עמית כללי", וזאת בהתאם לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

עמית תגמולים ופיצויים (להלן: עמית גמל"): הוקמה בשנת 1952 כקופה תאגידית והחל מיום 1 בינואר, 2009 מנוהלת הקופה על-ידי החברה. הקופה מיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים שכירים ועצמאיים. ישנה הבחנה בין עמיתים שהצטרפו לפני 31 בדצמבר, 2007 ועמיתים שהצטרפו לאחר מכן לעניין דמי ניהול.
בתאריך 1.1.2012 הושלם מיזוג עמית גמל אל קופת הגמל "הפניקס תגמולים ופיצויים" (להלן: "הקופה הקולטת ").
בהתאם למתווה המיזוג, עמיתי עמית גמל הועברו ביום 1 בינואר, 2012 לקופה הקולטת למסלול השקעה חדש בשם "עמית כללי", וזאת בהתאם לאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

קופת גמל / קרן השתלמות בניהול אישי: הוקמו בסוף חודש נובמבר 2011. באמצעותן יכול העמית לנהל את כספי החיסכון שלו באופן עצמאי ו/או באמצעות מנהל השקעות מטעמו, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על ידי החברה המנהלת אצלה ינוהלו כספי החיסכון. קופות אלו כפופות להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), תש"ע-2009, אשר מסדירות, בין היתר, מי רשאי להצטרף לקופה מסוג זה וכן מגבלות שונות לעניין ההשקעות בקופה ולעניין אופן ניהולה.

1.4 תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

1.4.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
		2012	2011
		אלפי ש"ח	
הכנסות (הפסדים)			
ממזומנים ושווי מזומנים		4,808	2,894
מהשקעות:			
מנכסי חוב סחירים		113,810	(15,853)
מנכסי חוב שאינם סחירים		124,625	84,654
ממניות		65,806	(164,286)
מהשקעות אחרות		137,296	18,228
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות		441,537	(77,257)
הכנסות (הפסדים) אחרות		4,287	(15)
סך כל ההכנסות (הפסדים)		450,632	(74,378)
הוצאות			
דמי ניהול	11	80,989	68,953
עמלות ניהול השקעות	12	4,255	2,902
הוצאות מיסים	16	960	523
סך כל ההוצאות		86,204	72,378
עודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לתקופה		364,428	(146,756)

בשנת הדוח נרשמו רווחים מהשקעות בסך של 441,537 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסדים בסך של 286,690 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ - 672% נובע בעיקר מהמגמה החיובית שנרשמה בשוק ההון, שהתבטאה בתשואה נומינלית חיובית ברוטו של 9.43%, וזאת לעומת תשואה נומינלית שלילית ברוטו של 2.33% בתקופה המקבילה אשתקד.

דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 80,989 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 68,953 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. את הגידול בשיעור של כ - 17% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.

1.4.2 <u>הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן הכללית</u>

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	באור	2012	2011
		אלפי ש"ח	
<u>הכנסות (הפסדים)</u>			
ממזומנים ושווי מזומנים		47	53
מהשקעות:			
נכסי חוב סחירים		2,655	960
נכסי חוב שאינם סחירים		334	(219)
מניות		117	196
השקעות אחרות		1,516	(1,761)
סך כל הכנסות (הפסדים) מהשקעות		4,622	(824)
הכנסות אחרות		94	13
סך כל ההכנסות (הפסדים)		4,763	(758)
<u>הוצאות</u>			
דמי ניהול	11	1,118	874
עמלות ניהול השקעות	12	67	42
		1,185	916
עודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לתקופה		3,578	(1,674)

בשנת הדוח נרשמו רווחים מהשקעות בסך של 4,622 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסדים בסך של 824 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ - 661% נובע בעיקר מהמגמה החיובית שנרשמה בשוק ההון, שהתבטאה בתשואה נומינלית חיובית ברוטו של 9.75%, וזאת לעומת תשואה נומינלית שלילית ברוטו של 1.97% בתקופה המקבילה אשתקד.

דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 1,118 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 874 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. את הגידול בשיעור של כ - 30% ניתן לייחס לגידול בנכסי הקרן ולגידול בשיעור דמי הניהול שנגבו.

1.4.3 המצב הכספי של קופות הגמל ותוצאות הפעילות בתקופה הנסקרת:

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	הפקדות	משיכות	העברות, נטו	הכנסות, נטו	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
	אלפי ש"ח					
הפניקס השתלמות כללי	462,432	105,058	(48,328)	(39,848)	39,535	518,849
הפניקס השתלמות מנייתי	42,649	8,915	(2,963)	(9,257)	3,425	42,769
הפניקס השתלמות ללא מניות	49,887	12,602	(6,199)	4,743	1,766	62,799
הפניקס תגמולים כללי	241,464	14,114	(10,969)	(18,654)	19,669	245,624
הפניקס תגמולים מנייתי	11,233	721	(285)	(436)	938	12,171
הפניקס תגמולים ללא מניות	27,262	2,588	(1,450)	1,720	871	30,991
הפניקס מרכזית	58,162	53	(4,544)	4,181	3,448	61,300
עמית קופת גמל	46,644	1,334	(5,208)	(805)	2,707	44,672
גמל בניהול אישי	190,920	258,164	-	-	53,386	502,470
השתלמות בניהול אישי	454,658	3,500	-	-	22,309	480,467
שיטת הפניקס בגמל	-	1,843	-	-	-	1,843
שיטת הפניקס השתלמות	-	4,048	-	-	-	4,048
	1,585,311	412,940	(79,946)	(58,356)	148,054	2,008,003

הנכסים המנוהלים בגמל ליום 31 בדצמבר, 2012 הסתכמו לסך של כ - 2,008 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ – 1,585 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011, גידול של כ - 27%.

הגידול בנכסים נובע בעיקר מקופות הגמל וקרנות ההשתלמות בניהול אישי שסך ההפקדות אליהן הסתכמו בכ - 262 מיליוני ש"ח, רווחים מהשקעות בסך של כ 148 מיליוני ש"ח ושקוזזו בשל צבירה שלילית נטו בסך של כ - 58 מיליוני ש"ח, וממשיכות בסך של כ – 80 מיליוני ש"ח.

1.5 התפתחות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה

קרן הפנסיה המקיפה החדשה פועלת על בסיס עקרון ההדדיות והאיזון האקטוארי. במקרה של אירועים יוצאי דופן עלולים המבוטחים להיפגע. ביטוח המשנה נועד להגן על הקרן ומבוטחים בקרות אירועים יוצאי דופן. בקרנות פנסיה מקיפות קטנות ביטוח המשנה מונע חשיפה לסיכונים כאמור.
לתנאי ההתקשרויות עם מבטחי משנה יש השפעה על רווחיות החברה המנהלת.

החברה החליטה לרכוש מכספה ביטוח משנה לפניקס פנסיה מקיפה בגין אירועי קטסטרופה במסגרת מדיניות ניהול סיכונים של החברה, ומשלמת בתמורה בגין חלקה היחסי בכיסוי הנרכש על-ידי הפניקס ביטוח. ההתקשרות הישירה עם מבטחי המשנה נעשית על-ידי הפניקס ביטוח, וביטוח המשנה חל במשותף על ענפי ביטוח חיים וקרן הפנסיה.

ביטוח המשנה של החברה נרכש באמצעות הפניקס ביטוח לתקופה קצובה, וניתן לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד. החברה אינה מקבלת עמלה מכוח הסכם ביטוח המשנה.

מלבד הגדלת השייר בשנת 2012 לא היו שינויים מהותיים בהסכם ביטוח המשנה בתקופת הדוח ועד מועד הגשתו.

1.6 אירועים מיוחדים בתקופת הדוח

1.6.1 הון ודרישות הון

ביום 16 בפברואר, 2012 פורסם חוזר גופים מוסדיים בקשר לדרישות הון מחברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה (להלן - "החוזר"). החוזר קובע כי דרישת ההון תהיה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 אשר פורסמו ביום 29 בפברואר, 2012 (להלן: " התקנות") חלף דרישות הון בהתאם לתקנות מס הכנסה וחוזרי אגף שוק ההון. התקנות נכנסו לתוקף ביום 30 במרס, 2012.
התקנות מחייבות את החברות המנהלות להחזיק הון עצמי מזערי, על מנת לקיים כרית בטחון מספקת מפני סיכונים תפעוליים ועל מנת שזו תשמש, בעת הצורך, להזרמת הון לפעולות שוטפות ולהמשך פעילותן התקינה של החברות המנהלות. בהתאם לתקנות, דרישת ההון מחברות מנהלות הינה בסכום הגבוה מבין סכום ההון עצמי התחלתי בסך 10 מיליוני ש"ח או סכום שלושת אלה: (1) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד תקרה של 15 מיליארד ש"ח (2) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל התקרה האמורה בסעיף (1) לעיל (3) 25% מההוצאות השנתיות. התקנות קובעות כללי השקעה של סכום ההון העצמי המזערי הנדרש, הכוללים, בין היתר, איסור שעבוד של הנכסים העומדים כנגד ההון הנדרש, שיעור החזקה מינימלי של נכסים נזילים, איסור החזקת נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי הנדרש, איסור השקעת ההון העצמי המזערי במי ששולט בחברה, בצד קשור לה או בצד קשור למי ששולט בה וכן איסור על החזקת יותר מ - 10% מאמצעי שליטה בתאגיד כלשהו, למעט חברה בת שהיא חברה מנהלת ולמעט החזקה בשיעור 100% מאמצעי השליטה בתאגיד עזר ומגבלות על מתן ערבות. כמו כן נדרשת חברה מנהלת להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות.
חברה מנהלת רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.
לפרוט נוסף ראה באור 14 ה' לדוחות הכספיים של החברה.

1.6.2 שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2007.

1.6.3 שינויים בתקנונים

1.6.3.1 שינויים בתקנון הפניקס פנסיה מקיפה

לא חלו שינויים בתקנון הפניקס פנסיה מקיפה במהלך 2012. יחד עם זאת, יצוין כי ביום 18.2.2013 החברה הגישה בקשה לתיקון התקנון בהתאם להוראות חוזר פנסיה 2013-3-1 תוך שינוי המקדמים והחלפת נספחי התקנון בהתאם ותיקון תקנה 11 בתקנון בנושא הנחות אקטואריות.
בנוסף, התיקון המבוקש כולל הוספת אפשרות בחירת המבוטח בשיעור פנסיית האלמנה, לפיה המבוטח רשאי לבקש כי פנסיית האלמנה תהא בשיעור של 85% וכל יתום יהיה זכאי לפנסיה בשיעור 15% מפנסיית השאירים הכוללת. התיקון בא לידי ביטוי בתקנה 15(ג) לתקנון בנוגע לאפשרות ביצוע חיתום בעת בחירת מבוטח כאמור, בתקנה 15ד' לתקנון המעגנת את אפשרות הבחירה האמורה וכן בהוספת תיקוני נוסח בתקנה 35 בתקנון.

1.6.3.2 שינויים בתקנון הפניקס פנסיה כללית

ביום 20.9.2012 תוקן תקנון הקרן הכללית כמפורט להלן:

מס"ד	התיקון	מיקום בתקנון	מהות/הערות
.1	תיקון הגדרת המונחים :בת זוג, אלמנת פנסיונר, חברה מנהלת, ילד מוגבל, יתרת זכאות צבורה, נכסי הקרן, נכסי מקבלי פנסיה, שיעור עודף אקטוארי או שיעור גירעון אקטוארי למקבלי פנסיה, תקופת הבטחה ותקנון	ההגדרות בתקנה 1	תיקוני ניסוח והתאמה לתקנון "הפניקס פנסיה מקיפה"
.2	תיקון ניסוח לאור תיקון הגדרת המונח יתרת זכאות צבורה	תקנה 7	תיקוני ניסוח
.3	ביטול סעיף גביית דמי ניהול מההפרש בין פנסיית מינימום לפנסיה עצמה	תקנה 8(ג)	ביטול סעיף גביית דמי ניהול מההפרש בין פנסיית מינימום לפנסיה עצמה תיקון טעות
.4	תיקוני ניסוח בהוראות האיזון	תקנה 10	תיקוני ניסוח

מס"ד	התיקון	מיקום בתקנון	מהות/הערות
	האקטוארי		
.5	תיקון נוסח ההוראות בעניין תשלומים באיחור על ידי מעסיק והתאמתו לנוסח תקנון "הפניקס פנסיה מקיפה"	תקנה 13	התאמה לתקנון "הפניקס פנסיה מקיפה
.6	עדכון תקנת זכאות לפנסיית זקנה	תקנה 17	הקרן תודיע למבוטח בהודעה הכוללת את האפשרויות השונות בנוגע לפנסיה על זכאותו לבקש פנסיית זקנה שלושה חודשים לפני הגיע העמית הפרישה. קיצור המועד להגשת בקשה לפנסיית זקנה מ-90 ימים ל-60 ימים לפני המועד המבוקש.
.7	עדכון תקנת חישוב פנסיית הזקנה	תקנה 19	תיקוני ניסוח והתאמה לתקנון "הפניקס פנסיה מקיפה".
.8	היוון פנסיית זקנה	תקנות 20 ו-20א	הבהרה כי הזכאות להיוון עד 25% מהפנסיה לתקופה של עד חמש שנים כפופה למיצוי זכות ההיוון של פנסיה העולה על סכום הקצבה המזערי, והוספת הוראות לעניין אפשרות היוון מעל סכום הקצבה המזערי
.9	עדכון תקנת פנסיה לשארי מבוטח	תקנה 22	תיקוני ניסוח והתאמה לתקנון "הפניקס פנסיה מקיפה".
.10	עדכון תקנת החזרת כספים למבוטח	תקנה 27	הוספת אפשרות למשיכת כספי תגמולים שהופקדו לטובת מבוטח שעבר את גיל פרישה ולא נותקו יחסי עובד מעביד, ובתנאי שהופקדו טרם הגיעו לגיל פרישה.
.11	ביטול תקנת שלילת הזכות למשיכת כספים	תקנה 29 הקודמת	ביטול תקנת שלילת הזכות למשיכת כספים
.12	עדכון תקנת החזרת כספים למעסיק	תקנה 29 החדשה	
.13	הגשת בקשה לקבלת פנסיה זקנה	תקנה 30	העברת ההוראות בנושא הבקשה לקבלת פנסיית זקנה לנספח י', על פי חוזר גו"מ בנושא בירור וישוב תביעות
.14	הוספת נספח בנושא כללים לבירור ויישוב תביעות	נספח י'	הוספת נספח בנושא כללים לבירור ויישוב תביעות

כמו כן, ביום 1.1.2013 תוקן תקנון הקרן הכללית כך שסעיף דמי הניהול שבתקנון הקרן הותאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים גמל (קופות גמל)(דמי ניהול) התשע"ב 2012.
בהתאם לתיקון זה, החברה תהא רשאית לגבות דמי ניהול מן היתרה הצבורה בחשבונו של כל מבוטח, בשיעור שנתי שלא יעלה על 1.1% (שיעור חודשי של 0.0912%) עד ליום 31 בדצמבר 2013, והחל מיום 1 בינואר 2014 שיעור שנתי של 1.05% (שיעור חודשי של 0.0871%), ומתוך התשלומים המועברים אליה בשל כל מבוטח, בשיעור שלא יעלה על 4%. לגבי צבירות של מבוטחים אשר נובעות מהפקדות לקרן הפנסיה לפני 1.1.06, דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות בגינן, כל עוד לא החל לקבל פנסיה, בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5%. דמי ניהול מפנסיונרים - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%). לגבי פנסיונרים שהחלו לקבל פנסיה מהקרן לפני 1.1.2013, דמי הניהול יהיו כדלקמן: לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2008 ועד 31.12.2012- החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 1.5% (שיעור חודשי של 0.1241%). לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2006 ועד 31.12.2007- החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 2.0% (שיעור חודשי של 0.1652%). לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה לפני 1.1.2006 - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%), ובנוסף, שיעור שלא יעלה על 2% מתשלומיה לפנסיונר או סכום של 60 ₪ לחודש,

לפי הנמוך מבינהם; הסכום האמור יהיה צמוד למדד החל במדד שפורסם בחודש ינואר 2013 ועד המדד הידוע במועד התשלום לפנסיונר.
כמו כן, במסגרת תיקון התקנון כאמור תוקנה בסעיף ההנחות האקטואריות התשואה הריאלית האפקטיבית השנתית , משיעור של 2.50% לשיעור של 3.48%.
התיקון בתשואה הריאלית כאמור השפיע על מקדמי ההמרה לפנסיית זקנה, כך שהפנסיה הצפויה לזקנה תגדל לעומת המצב טרם התיקון.

בנוסף, ביום 18.2.2013 החברה הגישה בקשה לתיקון התקנון בהתאם להוראות חוזר פנסיה 2013-1-3 תוך שינוי המקדמים והחלפת נספחי התקנון בהתאם ותיקון תקנון בנושא הנחות אקטואריות.

1.6.3.3 <u>שינויים בתקנון הפניקס תגמולים ופיצויים</u>

כאמור בסעיף 1.3 לעיל בדבר מיזוג קופת הגמל עמית אל תוך קופת הפניקס תגמולים ופיצויים, ביום 1 בינואר, 2012 שונה תקנון הקופה כך שבפרק מסלולי ההשקעה בתקנון הוסף מסלול ההשקעה האמור וכן יתר השינויים המתחייבים בשל המיזוג.
בנוסף, ביום 1.1.2013 תוקן תקנון הקופה בכל הקשור להתאמת סעיף דמי ניהול בתקנון לאור פרסום תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) התשע"ב- 2012. התקנון תוקן ללא צורך באישור פרטני ממשרד האוצר וזאת בהתאם למכתב שפורסם מטעם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון מיום 11 בספטמבר 2012, ומכתב נוסף מיום 31 בדצמבר 2012 לפיהם רשאיות חברות מנהלות של קופות גמל לתקן את תקנון הקופה, לאור שינוי מבנה דמי ניהול הניתן לגבייה מעמיתי הקופה בנוסח האמור במכתבים אלה.
עד שנת 2013, דמי הניהול המקסימאליים שהיו מותרים לגבייה בקופת הגמל היו עד 2% מהנכסים. לאור תיקון התקנון האמור, החל מיום 1 בינואר 2014 , דמי הניהול המירביים שניתן לגבות בקופת הגמל יהיו 1.05% מהצבירה ו-4% מההפקדות. שנת 2013 תהיה שנת מעבר ובה ניתן יהיה לגבות לא יותר מ- 1.1% מהצבירה ו – 4% מההפקדות.

1.6.4 <u>העברת פעילות קופות הגמל</u>

החברה החליטה בשנת 2009 לקבל לידיה את ניהולן של קופות הגמל שנוהלו על ידי הפניקס מאוזנות בע"מ בהתאם להסכם העברה שנחתם בינה לבין הפניקס מאוזנות בע"מ. מתווה העברת ניהול קופות הגמל אושר ביום 9 בפברואר, 2009 על ידי אגף שוק ההון, ביטוח והחיסכון.
במסגרת זו נדרשה החברה לשנות את שם החברה, תקנות ההתאגדות ותקנוני הקופות וקרנות הפנסיה.
ביום 6 בינואר, 2010 החליטה האסיפה הכללית על שינוי שם החברה מ"הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ" לשמה הנוכחי.

החברה קיבלה ביום 9 בפברואר, 2009 אישור עקרוני לשינוי השם ותקנון ההתאגדות של החברה שנכנס לתוקף רק לאחר שהליך ההעברה הושלם.

החברה קיבלה אישור מרשות המסים למתווה בהתאם למתחייב במתווה הפעולה שהגישה לאוצר, שתמציתו העברת נכסים בין חברות אחיות בהתאם להוראת סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה, כאשר הפניקס מאוזנות בע"מ והפניקס פנסיה וגמל בע"מ תהיינה שתיהן באחזקתה המלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ.

בהתאם למוסכם עם אגף שוק ההון, הביטוח והחסכון, העברת הקופות המנוהלות על ידי הפניקס מאוזנות בע"מ בוצעה ביום 31 במרס, 2010 רטרואקטיבית מיום 1 בינואר, 2010.

שינוי תקנוני הקופות וקרנות הפנסיה המתחייב מהליכי המיזוג אושר על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1.6.5 מיזוג קופת הגמל עמית

החברה החליטה למזג את קופת הגמל עמית קופה לתגמולים ופיצויים עם ולתוך קופת הגמל הפניקס תגמולים ופיצויים. העמיתים הועברו למסלול השקעה חדש בשם "עמית כללי" החל מיום 1 בינואר, 2012. המיזוג קיבל את אישור הגופים המוסמכים לרבות אגף שוק ההון.

1.6.6 הפסקת ניהול עמית קופה לתגמולים ופיצויים בע"מ - קרן פנסיה ותיקה

בתוקף מיום 31 בדצמבר, 2010 הופסק ניהולה של קרן הפנסיה הוותיקה (להלן - "הקרן הותיקה") על ידי הקופה התאגידית עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן - "עמית"). קרן הפנסיה הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר הפניקס גמל בע"מ) (להלן - "הפניקס מאוזנות") חברה בבעלות הפניקס חברה לביטוח בע"מ.

עם העברת קרן הפנסיה לניהולה של הפניקס מאוזנות תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית לבין החברה, מכוחו קיבלה החברה מעמית תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010 בכפוף לתנאים הקבועים בו.

1.6.7 תשואה דמוגרפית בקרן המקיפה

התשואה הדמוגרפית החודשית המצטברת כפי שחולקה לעמיתי הקרן המקיפה במהלך שנת 2012 עמדה על כ- 0.74%. על פי תוצאות המאזן האקטוארי לשנת 2012, שעור העודף האקטוארי השנתי עמד על סך של כ - 1.30%.

1.6.8 התקשרויות והסכמים

1.6.8.1 החברה מקבלת שירותי השקעות מחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (צד קשור), הכולל מתן שירותי השקעות בגין קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה, כנגד תשלום חודשי. ההסכם בתוקף עד לתום שנת 2012, ותוקפו יוארך באופן אוטומטי מידי שנה לשנה נוספת, אלא אם יודיע צד להסכם לצד השני על רצונו לבטל את ההסכם או לשנותו.

1.6.8.2 החברה שוכרת מהחברה האם משרדים בהתאם להסכם בין הצדדים. ההסכם בין הצדדים מוארך באופן אוטומטי, כל עוד לא הביע אחד הצדדים את רצונו לסיום ההסכם.

1.6.8.3 בהתאם להסכם שנחתם באוגוסט 2007 בין החברה לחברת קשר ליס א קאר בע"מ, מקבלת החברה שרותי ליסינג תפעולי עבור רכבי החברה תמורת מחירים שנקבעו במסגרת נספח להסכם.

1.6.8.4 החברה מקבלת שירותי תפעול מחברת האם הכוללים בין היתר, כספים וחשבות, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, מחשוב ועיבוד נתונים, תפעול ומכירות.
בגין שירותי התפעול כאמור בהסכם התפעול מיום 8 ביולי 2012, החברה משלמת לחברת האם, אחת לרבעון, דמי תפעול המחושבים מתוך סך הנכסים.
בנוסף, משלמת החברה לחברה האם תשלום רבעוני לתקופה קצובה בגין שימוש במערכת התפעולית (מערכת "מסלול").

1.6.8.5 בחודש דצמבר 2012 נחתם הסכם תפעול בין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן: "לאומי") לבין החברה, לפיו לאומי ייתן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופות הגמל שבניהול החברה (למעט בגין קופת הגמל וקרן ההשתלמות בניהול אישי), בתמורה לדמי תפעול חודשיים (להלן: "הסכם התפעול"). הסכם התפעול עם לאומי החליף את הסכם התפעול עם בנק מזרחי טפחות בע"מ אשר הסתיים בסוף שנת 2012.

1.6.8.6 ביום 23 במרס, 2011 חתמה החברה הסכם למתן שירותי תפעול עם הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן – הפניקס מאוזנות). במסגרת ההסכם תעניק החברה לפניקס מאוזנות את שירותי התפעול הנדרשים לניהולה של קרן הפנסיה הותיקה עמית בהתאם להסדר התחיקתי בתמורה לדמי תפעול בשיעור קבוע מסך הנכסים המנוהלים של קרן הפנסיה עמית.

1.6.8.7 בחודש מרץ 2012 נחתם הסכם תפעול בין החברה לבין סיטיבנק אן.איי. (Citibank N.A.) (להלן: "סיטי בנק"), לפיו סיטי בנק ייתן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהול החברה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים בשיעור מדורג הנגזר מהיקף נכסי העמיתים.

1.6.9 <u>שינוי בדמי הניהול בקופות הגמל</u>

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב-2012, וטיוטת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' 4), התשע"ב - 2012. כמו כן פורסם בחודש יוני 2012 חוזר גופים מוסדיים בעניין דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני ובחודש ינואר 2013 פורסם חוזר המתקן חוזר זה. ההוראות לעיל ייקראו "הרפורמה בדמי הניהול".
בהתאם לרפורמה בדמי הניהול, ישתנה שיעור דמי הניהול המרביים בביטוחי מנהלים (ביחס למוצרים חדשים), בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות (להבדיל ממקיפות), כך שהחל מיום 1 בינואר 2014 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות יהיו 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. בשנת 2013 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות במוצרים לעיל יהיו 1.1% מהצבירה ו – 4% מההפקדות.
השינוי בדמי הניהול לא יחול לגבי פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קרן פנסיה ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת. שיעור דמי ניהול המרבי שניתן לגבות מקצבאות המשולמות לעמיתים בקופה משלמת לקצבה לא יעלה על 0.6% מהצבירה.
שיעור דמי הניהול המרבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר (להלן: "עמית מנותק קשר") וכל עוד לא חודש הקשר (להלן: "תקופת הניתוק") או מוטבי עמיתים שנפטרו (להלן: "מוטב מנותק קשר"), בהתאם להוראות ולהגדרות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב – 2012 (להלן: "תקנות איתור עמיתים"), לא יעלה על 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית, או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.
במקרה בו יצר גוף מוסדי קשר עם עמית מנותק קשר בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות איתור עמיתים או פעל לאיתור מוטב מנותק קשר בהתאם לתקנות איתור עמיתים, יהיה רשאי הגוף המוסדי לגבות דמי ניהול באופן רטרואקטיבי ביחס לתקופת הניתוק באופן ששיעור דמי הניהול שייגבה בגין תקופה זו לא יעלה על 0.5% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית, במקום 0.3%, או דמי הניהול שנגבו מהעמית טרם תקופת הניתוק, לפי הנמוך.
בחודש אוקטובר 2012 פורסמה טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב- 2012 - עניינה קביעת דמי ניהול לחשבונות בקופות גמל עם צבירה נמוכה. במסגרת התיקון מוצע כי דמי הניהול המירביים עבור עמית שאינו מקבל קצבה בקופת גמל יהיה הגבוה מבין החלופות הבאות: 1.05% מהיתרה הצבורה ו-4% מהפקדה; 9 ש"ח לחודש מהיתרה הצבורה של חשבונות העמית בקופת הגמל, כהגדרתה בטיוטה. סכום זה יהיה צמוד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה. הוראות ההסדרה הצפויה מוצעות להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי, 2013.

להערכת החברה, הרפורמה בדמי הניהול עשויה לגרום לפגיעה בהכנסות מדמי ניהול של החברות המנהלות של קופות גמל וקופות ביטוח, ומאידך, להתממשות הטיוטות בדבר קביעה של דמי ניהול בסכומים מינימאליים כאמור, צפויה להיות השפעה ממתנת על הפגיעה האפשרית בהכנסות וברווחיות של החברות המנהלות. כמו כן, לתקנות האמורות השלכה אפשרית על העדפת צרכנים והלקוחות של החברה וכתוצאה מכך, בשלב זה, לא ניתן להעריך את ההשלכות המצרפיות של תמהיל ההוראות הסופיות שיחולו. החברה בוחנת את ההשפעות האפשריות של יישום התקנות על תוצאות פעילותה ומצבה הכספי, וכן בוחנת צעדים שתוכל לנקוט בהם על מנת לנתן את השפעת התקנות.

1.6.10 <u>חוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 "טיוב נתוני זכויות העמיתים בגופי המוסדיים" מיום 21.12.2011</u>

החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת פרויקט הטיוב עליו מורה החוזר גוף מוסדי נדרש לבצע את הפעולות הבאות לגבי נתוני ממשק האחזקות:

1. עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים.
2. בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו בסקר הפערים מהיבט השפעתם.
3. הכנת תכנית עבודה מפורטת לטיפול בכשלים שנמצאו בסקר הפערים, ובכלל זה התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו, אימות נתוני עמיתים, עיבודי נתונים, בחינת השפעת פרויקט הטיוב על הגוף המוסדי ושימור.

גוף מוסדי יטייב את נתוני ממשק האחזקות החל ממועד הצטרפות העמית לקופה ולכל הפחות משנת 1997 ואילך. אולם, קופות שאינן קופות ביטוח או קרנות פנסיה יטייבו את נתוני ההפקדות, העברות ומשיכות אשר בוצעו, לכל הפחות, החל מיום 1.1.2005.

גוף מוסדי יקים ועדת היגוי הכפופה למנכ"ל אשר תגבש את תכנית העבודה ותדווח באופן שוטף לדירקטוריון על התקדמות פרויקט הטיוב. הדירקטוריון יאשר את תכנית העבודה של הפרויקט וידון בנושא לפחות אחת לחצי שנה.

החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות במסגרת פרויקט הטיוב, ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יסתיים עד ליום 30.6.2016.

החברה מתקדמת בביצוע סקר הפערים על פי הוראות החוזר ונערכת לביצוע הליך מקיף של טיוב נתונים בהתאם ללוח הזמנים שנקבע בחוזר. בחודש דצמבר 2012 תוקן החוזר והוחלף על ידי חוזר חדש אשר קבע לוחות זמנים מעודכנים לעניין סיום עריכת סקר הפערים.

לדעת החברה, לא ניתן להעריך בשלב זה את השלכות פרויקט הטיוב על התוצאות הכספיות של החברה.

2. <u>תאור הסביבה העסקית</u>

2.1 <u>מגמות והתפתחות בענף הפנסיה והגמל והשפעתן על עסקי החברה והקרנות שבניהולה</u>

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

<u>התפתחויות במשק הישראלי</u>

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעול. מצב המשק, שיעור התעסוקה ושכר העובדים הינם גורמים המשפיעים על רמת המכירות של הקבוצה במוצרי הביטוח השונים ובעיקר על היקף עסקי תחום החיסכון ארוך הטווח, וכן על רמת שימור התיק בתחום זה.

בשנת 2011, בעיקר במחצית השנייה החלו ניכרים סימנים להאטה בצמיחת המשק בישראל. לאירועים בעולם הייתה תרומה משמעותית להאטת קצב הצמיחה כאשר ככלל ניתן לסמן שלושה אירועים מרכזיים שלהם הייתה השפעה על כלכלת ישראל. הראשון, ה"אביב הערבי" שליבה מחדש את אי הודאות הגיאופוליטית במזה"ת. השני, התחדשות החששות מקריסת גוש היורו. השלישי, המחאה החברתית שטענה כנגד חלוקה לא שוויונית של העושר בין מעמד הביניים למעמד הגבוה. מהלך זה הביא לשינוי בסדר העדיפויות של תקציבי הממשלה ולהשקת רפורמות שמטרתן הייתה הקלה על מעמד הביניים, הגברת התחרות בענפים שונים והקטנת כוחם של הקונצרנים הגדולים במשק.

הצמיחה בשנת 2012 הסתכמה ב- 3.2%, בהמשך לעליה בתוצר של 4.6% בשנת 2011 ועליה של 5% בשנת 2010. נתונים על התפתחות התוצר לפי רבעונים מראים שברבעון הרביעי של 2012 חלה התמתנות בקצב הצמיחה של התוצר ל- 2.5% לעומת 2.8% בחישוב שנתי ברבעון שלישי ולאחר עליה של 3.1% ברבעון השני ו- 3.0% ברבעון הראשון של השנה. התוצר המקומי הגולמי לנפש עלה ב- 1.5% לאחר עליה של 2.7% בשנת 2011. לשם השוואה, לפי נתוני OECD עלה התמ"ג לנפש בארצות הארגון ב- 0.7% בממוצע בשנה. ההערכה לגבי הכנסות המדינה ממיסים, שעליה נבנה תקציב הממשלה, התבססה על קצב צמיחה גבוה מהקצב בפועל, ובהתאם לכך נוצר גרעון ממשלתי גבוה מהצפוי. שנת 2012 הסתיימה בגרעון של כ- 4% מהתוצר.

לאור נתונים אלו, אישרה ממשלת ישראל חבילת צעדים שנועדו להתמודד עם ההתפתחויות – יעד הגרעון הממשלתי הוגדל ל- 3% ובמקביל הועלה שיעור המע"מ ואחוז מס ההכנסה על עבודה מעל 14,000 ש"ח, שונו מדרגות המס והוחלט על קיצוץ רוחבי בהוצאות כדי לממן את הגדלת ההוצאות בסעיפים השונים בתקציב. סוגיית הגרעון תדרוש המשך טיפול ב- 2013 ע"י הממשלה החדשה שתקום, תוך צפי למהלכים של מדיניות פיסקלית מרסנת, דרך קיצוץ רוחבי בתקציבי הממשלה.

תעסוקה ואבטלה – שוק העבודה הפתיע לטובה ב- 2012 כאשר שיעור האבטלה נותר די יציב סביב רמת 7% ומספר המועסקים גדל ב- 3.5%. התרחבות התעסוקה בלטה יותר בשירותים הציבוריים (בעיקר חינוך ובריאות) בעוד בסקטור העסקי ההתרחבות הייתה מתונה יותר.

לפי נתוני נובמבר 2012, אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה, עמד על 6.7% (לעומת 6.9% באוקטובר 2012). ככלל, נראה שכל עוד קצב צמיחת המשק ישאר ברמת 3-3.5% תישמר יציבות בשיעור האבטלה. לפי הערכות בנק ישראל העדכניות, תחת הנחת צמיחה של 3.8% בתמ"ג ב- 2013, תעלה האבטלה בשנת 2013 לרמה של 7.1%. לסוגיית תרומת הגז (ממאגר תמר) למשק תהיה ב- 2013 השפעה על שיעור הצמיחה, עקב תרומתו לחיסכון בעלויות האנרגיה. מטבע הדברים, במידה שיחול עיכוב בהזרמת הגז, תחזית הצמיחה ל- 2013 תעודכן כלפי מטה, אך לפי הערכת בנק ישראל הדבר לא ישפיע בהכרח על התפתחות רמות התעסוקה והאבטלה.

נתוני המגמה הצביעו על עלייה בשכר הממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים. בחודשים אוגוסט – אוקטובר 2012 עלה השכר הממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים ב- 1.8% בחישוב שנתי, בהמשך לעלייה של 3.6% בחישוב שנתי בחודשים מאי-יולי 2012. באופן יחסי לשיעור האבטלה הנמוך, השכר הריאלי במשק עלה בצורה מתונה ביותר ומכאן כוח הקניה של הציבור נשחק. העלאות מיסים ועלויות שוטפות (כגון מס הכנסה, חשמל, ארנונה ומים) המתוכננות ל- 2013 עשויות להחמיר מגמה זו.

<u>התפתחויות בכלכלה העולמית</u>

שנת 2012 המשיכה להיות עמוסת אירועים מקרו כלכליים ואופיינה בתנודתיות בין האופטימיות סביב המשך ניצני הצמיחה בארה"ב לבין הפסימיות בגין אירועים שהראו על העמקת ההאטה בגוש היורו. המדיניות המוניטרית המרחיבה שננקטה ככלל לאורך השנה התאפשרה היות וסביבת האינפלציה במדינות המפותחות נותרה מתונה ובשליטה.

אירועים מרכזיים שהיו לאורך השנה: הראשון, המשך צעדי ייצוב כדוגמת מתן זריקת נזילות למערכת הבנקאות באירופה ע"י ה- ECB והורדת הריבית ב- 0.25% ל- 0.75%. ברוח זו, גם הבנק המרכזי בבריטניה הרחיב בשתי פעימות (בפברואר וביולי) את תוכניתו לרכישת אג"ח הממשלתי ב- 50 מיליארד ליש"ט בכל פעם והעמיד אותה על היקף של 375 מיליארד ליש"ט. השני, המשך שינויים במערכת הפוליטית במדינות אירופה על רקע המאבק בין תומכי מדינות הצנע, שמטרתה לצמצם את הגרעון בתקציב, לבין אלו התומכים במדיניות פיסקלית מרחיבה. השינויים הפוליטיים הקשו על יישום התוכניות הכלכליות, שעליהן הוחלט בסדרת פגישות של מנהיגי גוש היורו שהתקיימו לאורך השנה. השלישי, חששות מהתמתנות הצמיחה גם בשווקים כגון סין (7.8%), הודו (4.9%), רוסיה (3.7%) וברזיל (1.5%), שקיוו שיהוו קטרים חדשים לכלכלה העולמית, לאור החולשה המתמשכת באירופה וארה"ב. הרביעי, הכרזת הבנקים הגדולים בעולם בחודש ספטמבר (גוש היורו, ארה"ב ויפן) על צעדי הרחבה כמותיים. החמישי, התפתחות חששות מאופן הטיפול בסוגיית הצוק הפיסקלי בארה"ב ב- 2013 שהשפיעו על שוק המניות ואג"ח הממשלתיות ברבעון האחרון של השנה. אירועים אלו, בראשם הצוק הפיסקלי, שטרם הגיעו לכדי פתרון משביע רצון, צפויים לשמר תנודתיות גבוהה בשווקים הפיננסים גם בשנת 2013.

ככלל, ההשלכות הכלכליות של הצמיחה המתונה באירופה וארה"ב הן מהותיות היות ושני גושים אלו מהווים כוח צריכה, המניע תעשיות שונות ורבות ברחבי העולם. הצמיחה האיטית לצד בעיית האבטלה הגבוהה, תרמו לכך שקרן המטבע העולמית הורידה לאורך השנה את ציפיותיה לצמיחה בתוצר העולמי. על פי הערכה אחרונה, ב- 2012 וב- 2013, התוצר במשקים המפותחים צפוי לצמוח בקצב מתון של 1.3% ו- 1.5% בהתאמה. בתוך כך, ארה"ב צפויה להציג צמיחה של 2.2% , גרמניה 0.9% בעוד גוש היורו יראה על צמיחה שלילית של 0.4%. הצמיחה האיטית בשווקים המפותחים משפיעה גם על צמיחת השווקים המתפתחים שצפויים לצמוח ב- 2012 ב- 5.3% בלבד. בהתאם, הריביות במדינות המפותחות צפויות להישמר ברמה נמוכה גם ב- 2013, בדומה למצב בארבע השנים האחרונות. לריבית הנמוכה מזה זמן, ישנן השלכות שליליות לטווח הקצר-בינוני, בדמות עיוות בתמחור מחירי נכסי נדל"ן ונכסים פיננסים. זאת עקב הירידה בעלות הכסף מחד תוך עלייה בתיאבון המשקיעים לסיכון, מאידך.
המשך הפעלת מדיניות פיסקלית ומוניטרית מרחיבה בארה"ב, יפן ובריטניה, תרמה אמנם ליכולתן להציג צמיחה בשיעורים סבירים אך המשיכה לנפח את הגרעון הממשלתי לרמות גבוהות של 8% ויותר מהתוצר. בגוש היורו נשמר אמנם גרעון סביר של 3.3% אך זאת תוך צמיחה שלילית והמשך עלייה ברמת האבטלה שהגיעה בנובמבר 2012, לשיא חדש של 11.8% תוך המשך עליה מדאיג בשיעור אבטלת צעירים (15-24) שהאמירה לרמה של 24.4%.

2.2 שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום

בשנים האחרונות לא חלו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה בתחום. ראה פירוט לעיל לעניין ביטוח משנה בכלל, ולעניין רכישת חוזה ביטוח משנה לא יחסי החל מאמצע שנת 2005 בפרט.

2.3 מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום

ענפי החיסכון ארוך הטווח כוללים ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל לסוגיהן השונים. קרן הפנסיה היא מכשיר חיסכון המיועד לשלם לחוסך בו לאחר פרישתו קצבה חודשית למשך כל חייו, ובנוסף מקנה אפשרות לבטח את החוסך ובן זוגו מפני מוות ומפני אובדן כושר עבודה. קופת הגמל היא מכשיר חיסכון "טהור" שבו הכספים הנחסכים והתשואה עליהם משולמים לחוסך בהגיעו לגיל פרישה או במועד אחר (כיום מיועדת קופת הגמל, בדומה לקרן הפנסיה ובהתאם להוראות הדין משנת 2008, לשלם קצבה חודשית). ביטוח החיים כולל שתי פעילויות עיקריות – ביטוח סיכונים הקשורים לחייו של אדם, וניהול השקעות/חסכון לטווח ארוך (בדרך כלל לגיל פרישה). הסיכונים המרכזיים המבוטחים הנם מוות, תוחלת חיים ארוכה (קצבה), אבדן כושר עבודה, נכויות ומחלות קשות.
בשנים האחרונות חלו שינויים מהותיים ברגולציה ובמבנה הבעלויות בתחום החסכון ארוך הטווח בישראל, המחייבים אף יותר מבעבר ראייה כוללת של שלושת מכשירי החיסכון ארוך הטווח האמורים:
בעקבות הסדר קרנות הפנסיה משנת 2003, וכחלק מתהליך ביזור הריכוזיות בתחום, יצאו קרנות הפנסיה החדשות מבעלות ההסתדרות ונמכרו לגופים פרטיים (חברות הביטוח). בעקבות רפורמת בכר משנת 2005, נמכר שיעור נכבד מהחזקות הבנקים בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות לגופים חוץ-בנקאיים, ובהם חברות הביטוח בישראל ומשקיעים זרים. כתוצאה מכך, במבנה השוק החדש שנוצר, כל חברות הביטוח הגדולות, ובהן הפניקס אחזקות, מחזיקות בכל שלושת סוגי המכשירים – ביטוח חיים, פנסיה וגמל. רפורמת בכר הגבירה את המגמה של העצמת התחרות בין חברות הביטוח, לעניין ניהול נכסי החסכון לטווח ארוך של הציבור.
קרנות הפנסיה, חברות הביטוח וקופות הגמל כפופות לאותו גורם מפקח (אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר), אשר פועל ליצירת הסדרה אחידה של כללי פעילות בשוק החיסכון ארוך הטווח, ומכתיב רגולציה המעודדת חיסכון ארוך טווח בכלל וחיסכון ארוך טווח קצבתי (להבדיל מהוני) בפרט;
מבנה תוכניות ביטוח החיים כמו גם הרפורמות בשוק החיסכון ארוך הטווח (אשר יפורטו בהמשך), הגבירו וצפויים להגביר את התחרות בין המוצרים, בהיותם תחליפים.

בשנים האחרונות התרחשו שינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים מרחיקי לכת.
כך למשל, בחודש דצמבר 2012 פורסמו תקנות וחוזר בנושא רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. עם הכניסה לתוקף של ההוראות האמורות קופות הגמל יהיו רשאיות להציע לעמיתיהן כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסה קבוצתית. בכך יתאפשר לקופות הגמל לשווק כיסויי ביטוח לסיכוני מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכוני נכות באמצעות פוליסות קולקטיביות ולא רק באמצעות פוליסות פרט.
בנוסף, בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, לפיו החל ביום 1 בינואר 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט למי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה ובלבד שיעמדו בעקרונות שבחוזר.
להערכת החברה בעקבות השינוי במקדמי הקצבה, ניתן לצפות למגמה של האצה במכירות הפנסיה החדשות ביחס למכירות הביטוח החדשות, ככל שלא יחול שינוי מהותי בביטוחי המנהלים.

לסיכום ייאמר, כי הרפורמה בדמי הניהול, אשר השוותה בין שיעורי דמי ניהול המותרים לגבייה בקופות גמל, קרנות פנסיה כלליות ופוליסות ביטוח, כמו גם הוספת האפשרות לקופות הגמל להציע לעמיתיהן כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסות ביטוח, כמו גם הגבלת האפשרויות לשיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים, ובנוסף גם חקיקת תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל (במסגרתו בוצעה האחדה של כללי המס החלים על מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים), הביאו למעשה לצמצום ההבדלים בין מכשירי החיסכון ארוך הטווח השונים ולהגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני והתחליפיות בין המוצרים השונים.

לפירוט נוסף ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה, סעיף 10.

2.4 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות

באשר להשפעות אפשריות על תוצאות הפעילות של החברה לנוכח הוראות החיקוקים המוכרים כ"חקיקת בכר" ולנוכח חיקוקים נוספים שהוראותיהם חלות על פעילות החברה, ראה סעיף 11.2 בדוח תיאור עסקי התאגיד. להלן יפורטו חלק מהוראות תהליכי חקיקה ותקינה שעשויים להשפיע מהותית על מצב הקופה ועל תוצאות פעילותיה.

1. בחודש אוגוסט 2005 נתקבלו בכנסת שלושת החוקים הבאים, שחוקקו לפי הצעת הממשלה בהסתמך על המלצות הצוות הבין-משרדי לעניין הרפורמה בשוק ההון (המוכר כ"ועדת בכר"):

   חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

   חוק הפיקוח על הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (התשס"ה-2005) ;

   חוק הייעוץ (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בשמו הקודם: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005).

   לפירוט נוסף ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה, סעיף 10.2.

2. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.
   בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

3. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעות כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעות הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.

4. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש דצמבר 2011 פורסמו טיוטה שנייה לתיקון תקנות וחוזר העברת כספים בין קופות גמל.

5. בחודש פברואר 2012 פורסמו התקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן ביחד - התקנות החדשות). בהתאם לתקנות החדשות דרישת ההון מחברות מנהלות הינה בסכום הגבוה מבין סכום ההון עצמי התחלתי בסך 10 מיליוני ש"ח או סכום שלושת אלה: (1) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד תקרה של 15 מיליארד ש"ח (2) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל התקרה האמורה בסעיף (1) לעיל (3) 25% מההוצאות השנתיות. הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – "הממונה") רשאי להורות על הפחתת דרישות ההון או הגדלתן בהתחשב, בין היתר, בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת, ובלבד שהגדלת דרישות ההון תהיה לתקופה קצובה. בהתאם לסמכותו פרסם הממונה, בחודש פברואר 2012, חוזר שעיקריו מתן הקלות בדרישות ההון לחברות מנהלות מסוימות. חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. כמו כן כוללות התקנות החדשות דרישה להחזקת נכסים נזילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי התקנות החדשות. התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש ממנה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן – "ההפרש"), עד ליום 31 בדצמבר 2014 כדלהלן: עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש; עד ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש.

6. בחודש יולי 2009 נתקבל חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (המוכר כ"חוק ההסדרים"), ובמסגרתו תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ונקבע בו כי החל מחודש ינואר 2011 לא תהא חברה מנהלת רשאית לנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג שנמנה בתיקון לחוק קופות הגמל ובכלל זה קרנות פנסיה ותיקות וחדשות לסוגיהן, קופות גמל אישיות וחלק מקופות הגמל המרכזיות, אך למעט - ככלל - קופות גמל שההצטרפות אליהן אסורה או מוגבלת). שר האוצר הוסמך לקבוע בתקנות חריגים בהקשר זה. ההוראה נדחתה לחודש יולי 2011, ולאחר מכן לחודש ינואר 2012. החברה פעלה על פי הוראות אלה ומיזגה ביום 1.1.2012 את קופות הגמל שבניהולה.

7. המודל החכ"מ (חיסכון כספי מותאם) הוא כינוי לרפורמה שמטרתה התאמת החיסכון הפנסיוני למאפייני העמית ובעיקר לגילו ותקופת החיסכון. המודל גובש בעקבות המשבר הפיננסי העולמי והבעיות שהתגלו אגב משבר זה ועקב כך שניהול ההשקעות בפוליסות ששווקו עד סוף שנת 2003 נעשה במשותף לכל החוסכים, מבלי לקחת בחשבון את מאפייניהם השונים. בחודש יולי 2009, יולי 2010 וינואר 2012 פורסמו טיוטות לחוזר העוסק בהתאמת מסלולי החסכון למאפייני העמית, וכן טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשס"ט – 2009. עפ"י הטיוטות, גופים מוסדיים (קופות גמל, קרנות פנסיה וקופות ביטוח) יידרשו להקים מסלולי השקעה נפרדים עבור חוסכים בגילאים שונים. בנוסף, הגופים המוסדיים יהיו רשאים להרחיב את המודל ולהפריד בין כספי החוסכים גם על פי מאפיינים נוספים, כגון: העדפת סיכון, מצב כלכלי וכדומה. בהתאם לטיוטות, חוסכים המצטרפים למוצר חיסכון פנסיוני ישויכו כברירת מחדל אל המודל החכ"מ, כל עוד לא בחרו במסלול השקעה אחר. בטיוטות מוצע כי תהליך העברת החוסכים למסלולים המתאימים למאפייניהם יהיה הדרגתי, על פני מספר שנים, כאשר בתחילה יועברו מקבלי הקצבאות למסלולים המתאימים להם, לאחר מכן יועברו החוסכים המבוגרים ולבסוף החוסכים הצעירים. בחודש אפריל 2012 פרסם המפקח הודעה לפיה לנוכח העיכוב באישור בכנסת של טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב - 2012 (המודל החכ"מ), בכוונתו לדחות את תחילת התקנות ליום 1.1.2014 (במקום 1.1.2013).

8. בחודש יוני 2010 פורסמו הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ ובהמשך תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים במטרה להסדיר את הליך רישוי החברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והליך הפיקוח על חברה כאמור. על פי גישת אגף שוק ההון במשרד האוצר, מסלקה פנסיונית תייעל את תהליכי העבודה הקשורים בהעברת מידע וכספים, על ידי קביעת מכנה משותף טכנולוגי לכל הגופים המעורבים בשוק הפנסיוני, והסדרת תהליכי העבודה. בחודש פברואר 2011 נחקק חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א–2011 בהתאם לתיקון לחוק, נוספו מספר פרקים לחוק הייעוץ אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בחוזר מפורטות הפעולות שיש לבצען באמצעות מערכת הסליקה. בחודש אוגוסט 2012 פרסם המפקח תיקון לחוזר בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

9. במסגרת התיקון חודדו סוגיות הנוגעות לפעולות שבעלי רישיון וגופים מוסדיים מחויבים לבצע באמצעות המסלקה וזהות הגורמים שיחויבו לפעול למול המסלקה. החוזר יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית לקצבה, כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. השלכות פעילות המסלקה על ענף החסכון הפנסיוני אינן ודאיות בשלב זה, עקב העובדה שהתהליך הינו בשלבים מוקדמים יחסית. נראה כי יישום מלא של פעילות המסלקה צפוי להוביל להגברת השקיפות בענף ומכאן להגברת התחרות בו. באמצעות המסלקה יקל על עמיתי קופות הגמל השונות לבחון את המוצרים הפנסיוניים שלהם ובכך לתכנן בצורה מושכלת את החסכונות והכיסויים הביטוחיים הרלוונטיים להם, כמו כן ניתן לצפות להקלת הפעילות של יועצים פנסיוניים בכלל ובנקים בפרט בענף הפנסיוני. מאידך, יישום כזה עשוי בטווח הקצר להגביל או לעכב פיתוח של מוצרים או טכנולוגיות חדשות עקב אילוצים תפעוליים במסלקה. פעילות המסלקה יכולה להשפיע אף על היקף ודרך פעילות סוכנויות ההסדר, היקף ואופן ההשפעה תלויים, בין היתר, בתבנית הסופית בה תופעל פעילות המסלקה. בחודש אוגוסט 2012 פרסם המפקח תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(אבטחת מידע במערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשע"ב-2012. התקנות קובעות את הסטנדרט הנדרש בהיבטי אבטחת מידע מחברה המפעילה מערכת סליקה מרכזית וכן חובות אשר יחולו על משתמשים במסלקה, שהינן חובת מינוי ממונה הגנה על הפרטיות ומינוי איש טכני לטיפול בתקנות תקשורת בין המשתמש למסלקה.

10. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון - מגמתו המוצהרת של אגף שוק ההון כפי שהיא באה, בין היתר לידי ביטוי, בחקיקת רפורמת בכר היא להרחיב את השימוש בסמכויות האזרחיות הנתונות לו בטיפול בהפרות של הוראות החוק על-ידי הגופים המפוקחים ולפתח את הליכי הבקרה והאכיפה. בשנים האחרונות הגביר המפקח את היקף הביקורות וכן את השימוש בהטלת עיצומים כספיים על הגופים המפוקחים על-ידו. כחלק ממגמה זו, ובדומה לסמכויות האכיפה המנהליות שהוקנו לרשות לניירות ערך בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות לניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע – 2010, נחקק גם ביוזמתו של הפיקוח על שוק ההון, חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, המתקן את חוק קופות הגמל, חוק הביטוח וחוק הייעוץ, תוך הוספת סמכויות פיקוח ובירור מינהלי לממונה (כניסה לחצרים, תפיסת מסמכים וחדירה למחשב, זימון אדם לחקירה ועוד), הרחבת האפשרות להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על מעגל רחב של כפופים, ואפשרות לחיוב תשלום לנפגע ההפרה. בהתאם לתיקוני החקיקה, לא ניתן יהיה לבטח, במישרין או בעקיפין, אדם מפני עיצום כספי שיוטל עליו לפי החוק – התקשרות בחוזה ביטוח שכזה בטלה. כמו כן, תאגיד או בעל שליטה מנועים מלשלם או לשפות, במישרין או בעקיפין, בגין עיצום כספי שהוטל על אדם על פי החוק והתחייבות לשיפוי שכזה בטלה. על פי החוק מותר לשפות או לבטח אדם בשל תשלום לנפגע הפרה או בשל הוצאות שיוציא בקשר עם הטלת העיצום הכספי בעניינו – בכפוף לכך שתהיה הוראה מפורשת בתקנון החברה המתירה זאת. בהתאם לחוק, חזקה שמנהל החברה קיים את חובת הפיקוח שלו אם התאגיד שבניהולו קבע נהלים מספיקים למניעת ההפרה, מינה אחראי מטעמו לפיקוח על קיומם של הנהלים ונקט באמצעים סבירים לתיקון ההפרה ולמניעת הישנות ההפרה (תוכנית אכיפה פנימית). החברה שוקדת על הכנתה של תכנית אכיפה פנימית בסיוע יועצים משפטיים ורואי חשבון חיצוניים, אשר תעמוד בקנה אחד עם הוראות ההנחיות החוק האמורות. בחודש יולי 2012 פורסמו טיוטת חוזר שנייה בעניין ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים וטיוטה נוספת בעניין קריטריונים להערכת אפקטיביות תכנית ציות ואכיפה פנימית. מטרת הטיוטות להבטיח כי הגופים המוסדיים בישראל: א. יאתרו באופן מקיף וסדיר סיכוני ציות שהם ולקוחותיהם חשופים להם. ב. יוודאו הטמעה של הוראות הדין בכל תחומי פעילות. ג. יקיימו תכנית אכיפה פנימית אפקטיבית.

11. בחודש נובמבר 2010 פורסמה תוכנית אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני.

להלן טיוטות התקנות והחוזרים ולרבות חוזרים ותקנות סופיים שפורסמו במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החסכון הפנסיוני:

1. בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב- 2012, וטיוטת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' 4), התשע"ב - 2012. כמו כן פורסם בחודש יוני 2012 חוזר גופים מוסדיים בעניין דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני ובחודש ינואר 2013 פורסם חוזר המתקן חוזר זה. ההוראות לעיל ייקראו "הרפורמה בדמי הניהול".
בהתאם לרפורמה בדמי הניהול, ישתנה שיעור דמי הניהול המרביים בביטוחי מנהלים (ביחס למוצרים חדשים), בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות (להבדיל ממקיפות), כך שהחל מיום 1 בינואר 2014 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות יהיו 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. בשנת 2013 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות במוצרים לעיל יהיו 1.1% מהצבירה ו – 4% מההפקדות.
השינוי בדמי הניהול לא יחול לגבי פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קרן פנסיה ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת. שיעור דמי ניהול המרבי שניתן לגבות מקצבאות המשולמות לעמיתים בקופה משלמת לקצבה לא יעלה על 0.6% מהצבירה.
שיעור דמי הניהול המרבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר (להלן: "עמית מנותק קשר") וכל עוד לא חודש הקשר (להלן: "תקופת הניתוק") או מוטבי עמיתים שנפטרו (להלן: "מוטב מנותק קשר"), בהתאם להוראות ולהגדרות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב – 2012 (להלן: "תקנות איתור עמיתים"), לא יעלה על 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית, או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.
במקרה בו יצר גוף מוסדי קשר עם עמית מנותק קשר בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות איתור עמיתים או פעל לאיתור מוטב מנותק קשר בהתאם לתקנות איתור עמיתים, יהיה רשאי הגוף המוסדי לגבות דמי ניהול באופן רטרואקטיבי ביחס לתקופת הניתוק באופן ששיעור דמי הניהול שייגבה בגין תקופה זו לא יעלה על 0.5% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית, במקום 0.3%, או דמי הניהול שנגבו מהעמית טרם תקופת הניתוק, לפי הנמוך.
במסגרת חוזר גופים מוסדיים בעניין דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני נקבעו הוראות לגבי שינוי בשיעור דמי ניהול ומתן שיעור דמי ניהול לעמית הנמוך משיעור דמי הניהול המירביים, התחייבות שעליה להיות תקפה לפחות לשנתיים מיום הגבייה, להוציא המקרים המנויים בחוזר ובהסכמת העמית מראש ובכתב.
בנוסף, במסגרת הצעה לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 8) (שיעור מזערי של דמי ניהול), התשע"ב -2012 מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע שיעור דמי ניהול מזערי.
טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב- 2012 - עניינה קביעת דמי ניהול לחשבונות בקופות גמל עם צבירה נמוכה. במסגרת התיקון מוצע כי דמי הניהול המירביים עבור עמית שאינו מקבל קצבה בקופת גמל יהיה הגבוה מבין החלופות הבאות: 1.05% מהיתרה הצבורה ו-4% מהפקדה; 9 ש"ח לחודש מהיתרה הצבורה של חשבונות העמית בקופת הגמל, כהגדרתה בטיוטה. סכום זה יהיה צמוד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה.
הוראות ההסדרה הצפויה מוצעות להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי, 2013.
להערכת החברה להוראות האמורות צפויות להיות השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול של החברות המנהלות של קופות גמל.
מאידך, לכניסה לתוקף של טיוטת התקנות בדבר קביעה של דמי ניהול בסכומים מינימאליים כאמור, יכול שתהיה השפעה ממתנת במידת מה על הפגיעה האפשרית בהכנסות וברווחיות של החברות המנהלות. כמו כן, לתקנות האמורות השלכה אפשרית על העדפת צרכנים והלקוחות של החברה וכתוצאה מכך, בשלב זה, לא ניתן להעריך את ההשלכות המצרפיות של תמהיל ההוראות הסופיות שיחולו.
הקבוצה בוחנת שורה של צעדים בהם תנקוט על מנת למתן את השפעת ההפחתה הצפויה בדמי הניהול.

2. בחודש דצמבר 2012 פורסמו תקנות וחוזר בנושא רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. כדי להגביר את התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני ואת התחליפיות בין המוצרים השונים, החליט משרד האוצר לאפשר לחברות מנהלות של קופות גמל להציע לעמיתיהן כיסוי ביטוחי דומה לזה המוצע לעמיתים בחברות ביטוח.
החוזר שפורסם קובע תנאים שבכפוף להם יוכלו חברות מנהלות של קופות גמל לשווק לעמיתיהן כיסויי ביטוח באמצעות פוליסות ביטוח פרט ופוליסות קבוצתיות.

בחוזר נקבעו כללים לפיהם חברה מנהלת של קופת גמל תהא רשאית לקבל רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני, לשיווק כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכוני נכות באמצעות פוליסות ביטוח פרט.
תחילתו של חוזר זה ביום 1.1.13, למעט פוליסות ביטוח המשווקות במסגרת הסכם לביטוח משלים שנחתם לפני יום 1.12.12 לעניין זה יראו את מועד חידוש הסכם לביטוח משלים כמועד חתימתו.
בשלב זה לא ברורות ההשלכות התפעוליות והמיכוניות המלאות של יישומן והן עשויות לחייב הערכות תפעולית ומיכונית מורכבת לצורך רכישת הכיסויים הביטוחיים וניהולם באמצעות החברה המנהלת.

3. בחודש מאי 2012 פרסם המפקח טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב- 2012 (להלן: טיוטת "תקנות העמלות"). טיוטת תקנות העמלות מבקשת להסדיר את נושא תשלום העמלות לסוכני ביטוח ובין היתר את הרכב דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח, הגבלות לגבי היחס שבין עמלות מסוגים שונים המשולמות לסוכן הביטוח, אופן תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל וקובעת הנחיות ביחס להפסקת דמי תשלום למבוטח שנותק עימו הקשר או תשלום עמלות בעבור מוצר ביטוח שאינו לתקופה קצובה ייעשה בכפוף למגבלות הבאות: שיעור עמלת השירות בחמש השנים הראשונות יהיה קבוע, היחס בין עמלת היעד השנתית לעמלת השירות שתשולם החל מהחודש השני לא יעלה על פי ארבעים, במקרה של הקדמת תשלום על סוכן הביטוח להשיב לגוף המוסדי חלק מעמלת השירות המוקדמת, במקרים שנמנו בטיוטה: המבוטח ביטל את הסכם הביטוח, המבוטח הפסיק לשלם דמי ביטוח לתקופה שנקבעה בחוזר, מונה למבוטח בעל רישיון אחר לטיפול במוצר.
מוצע לקבוע כי גוף מוסדי לא ישלם לסוכן ביטוח החזר בעד הוצאות, אלא אם ההחזר הוא בעד סכומים ששילם סוכן ביטוח בפועל בשל פעילותו כסוכן ביטוח, ובהתאם להסכם בכתב ומראש לתקופה של שנתיים לפחות. בין הוצאות השיווק ניתן יהיה לכלול הוצאות משרד והוצאות רכב.

4. בחודש מאי 2012 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"ב- 2012. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע, כי מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה ליועץ פנסיוני גם בגין ביצוע עסקה בקופת ביטוח או תכנית ביטוח בגין סיכון מוות או בגין סיכון אבדן כושר עבודה, הכלול בסוג המוצר הפנסיוני שבחוק הייעוץ. מוצע לקבוע מודל אחיד של עמלות הפצה מרביות ליועץ פנסיוני בגין עסקאות בכל המוצרים הפנסיונים המנויים בטיוטה שייגבו בשיעור שנתי 0.20% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות לקוח במוצר פנסיוני,ובשיעור 1.6% מהפקדות שוטפות. מוצע לקבוע כי הסכום שישתלם בגין כל אחד מרכיבי עמלת ההפצה יוגבל לנמוך מבין עמלת הפצה המותרת בכל רכיב ובין 40% מגובה דמי הניהול הנגבים בפועל. התקנות אינן משנות את שיעור עמלת ההפצה בגין יעוץ לגבי קרן השתלמות, השונה באופייה מהמוצרים הפנסיוניים המוזכרים לעיל. לפיכך, תקרת עמלת ההפצה בגין קרן השתלמות תמשיך להיות בשיעור שנתי 0.25% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח בקרן.
כמו כן מוצע כי בתנאים מסוימים לא תשולם עמלת הפצה בעד עמית או בעד מבוטח שהקשר עמם נותק, כאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012.

5. בחודש מאי 2012 אישרה ועדת השרים לענייני חקיקה הצעת לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכות סליקה פנסיוניים) (תיקון מס'__), התשע"ב-2012 (להלן: "התיקון"). עיקרי הנושאים שיוסדרו במסגרת התיקון המוצע: עובד המבקש לבצע עסקה במוצר פנסיוני יכול לבצעה באמצעות כל בעל רישיון שייבחר, ומעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה כאמור על ידי בעל רישיון מסוים ולא יתנה מתן הטבה לעובד בביצוע עסקה פנסיונית על ידי בעל רישיון. פעולה בניגוד להוראות אלו תהא עבירה פלילית.
יוחלו סעיפים מחוק הפיקוח (ביטוח) המסמיכים את המפקח לחייב את הגורמים המפוקחים על ידו בחובות דיווח שונות, גם על בעלי רישיון.
בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר ממנו או מאדם אחר.
תחולתו של התיקון המוצע תהא מידית, למעט לעניין זכות הבחירה של העובד בבעל רישיון שתכנס לתוקף ביום ה- 7 בינואר 2014.

6. בחודש יוני 2012 התפרסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב- 2012 (להלן "התקנות"). על- פי דברי ההסבר, עד להתקנת התקנות עוגנו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים בשתי הוראות דין שונות: כללי השקעה שחלו על קרנות פנסיה וקופות גמל עוגנו בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964 (להלן - תקנות מס הכנסה) וכללי השקעה שחלו על מבטחים עוגנו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א- 2001 (להלן - תקנות ביטוח). קביעת כללי השקעה לגופים מוסדיים בהוראות דין שונות יצרה פערים בין כללי השקעה שחלו על קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו שחלו על התחייבויות תלויות תשואה של מבטחים (להלן - כספי פוליסות שמשתתפות ברווחים). היות

שמוצרי החיסכון הפנסיוני - קרנות פנסיה, קופות גמל ופוליסות שמשתתפות ברווחים - הינם במידה רבה מוצרים תחליפיים, הוחלט כי יש להחיל עליהם, ככל שניתן, כללי השקעה אחידים, שיאפשרו תחרות הוגנת ביניהם. לפיכך, בתקנות בוטלו ההבחנות בין כללי השקעה שחלו על נכסי קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו שחלו על כספי פוליסות שמשתתפות ברווחים. כן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים, כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ולפעילות משקיעים מוסדיים בפרט. בתקנות הוסרו מגבלות כמותיות שהתקיימו בתקנות מס הכנסה ובתקנות הביטוח והוגברה מעורבות ועדות ההשקעה בגופים מוסדיים ככלל ומעורבות נציגים חיצוניים בהן בפרט. כמו כן, כדי להגביר את גמישות פעילות גופים מוסדיים, בהתאמה למצבי שוק משתנים, הועברו חלק מההוראות שהיו קבועות בתקנות מס הכנסה ובתקנות הביטוח להוראות הממונה.

במקביל לתיקון התקנות, ביום 4.7.12 התפרסם חוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, בו הוסמך הממונה לקבוע הוראות בעניינים שונים, כדי לאפשר התאמת חלק מהמגבלות החלות על גופים מוסדיים לתנאי שוק משתנים, מטרת חוזר זה היא לקבוע הוראות מפורטות לעניין כללי השקעה בנושאים הבאים: חריגה משיעורי השקעה; מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי; מסלול השקעה מתמחה; מסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; השקעה בשותפות; השקעה בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות; מתן הלוואות; עסקה עם צד קשור או באמצעותו; השקעה בצד קשור; שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח. מועד כניסת התקנות והחוזר לתוקף- בתוך 30 יום ממועד פרסום התקנות.
ביום 16 ביולי 2012 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות ההשקעה שעיקרה לאפשר לקרן פנסיה ותיקה לרכוש אגרות חוב מיועדות בשיעור זהה לשיעור לו זכאית קרן פנסיה חדשה.

7. בנובמבר 2012 פורסם חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, לפיו החל ביום 1 בינואר 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט למי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה ובלבד שיעמדו בעקרונות הבאים: הכיסוי הביטוחי לאריכות ימים יתומחר כרכיב עצמאי ונפרד תוך גילוי למבוטח; מי שבוטח בכיסוי ביטוחי לאריכות ימים לא יהיה מוגבל בבחירת מסלול קצבה; תשלומים בעד כיסוי ביטוחי לאריכות ימים שישווקו במועד מסוים, יהיו זהים לכל המבוטחים שירכשו את אותו כיסוי באותו מועד, בכפוף להבחנות המבוססות על מאפיינים אקטואריים.

להערכת החברה בעקבות השינוי במקדמי הקצבה, ניתן לצפות למגמה של האצה במכירות הפנסיה החדשות ביחס למכירות הביטוח החדשות, ככל שלא יחול שינוי מהותי בביטוחי המנהלים.

8. חוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 "טיוב נתוני זכויות העמיתים בגופי המוסדיים" מיום 21.12.2011.
החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת פרויקט הטיוב עליו מורה החוזר גוף מוסדי נדרש לבצע את הפעולות הבאות לגבי נתוני ממשק האחזקות:
   1. עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים.
   2. בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו בסקר הפערים מהיבט השפעתם.
   3. הכנת תכנית עבודה מפורטת לטיפול בכשלים שנמצאו בסקר הפערים, ובכלל זה התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו, אימות נתוני עמיתים, עיבודי נתונים, בחינת השפעת פרויקט הטיוב על הגוף המוסדי ושימור.

גוף מוסדי יטייב את נתוני ממשק האחזקות החל ממועד הצטרפות העמית לקופה ולכל הפחות משנת 1997 ואילך. אולם, קופות שאינן קופות ביטוח או קרנות פנסיה יטייבו את נתוני ההפקדות, העברות ומשיכות אשר בוצעו, לכל הפחות, החל מיום 1.1.2005.
גוף מוסדי יקים ועדת היגוי הכפופה למנכ"ל אשר תגבש את תכנית העבודה ותדווח באופן שוטף לדירקטוריון על התקדמות פרויקט הטיוב. הדירקטוריון יאשר את תכנית העבודה של הפרויקט וידון בנושא לפחות אחת לחצי שנה.
החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות במסגרת פרויקט הטיוב, ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יסתיים עד ליום 30.6.2016.
החברה מתקדמת בביצוע סקר הפערים על פי הוראות החוזר ונערכת לביצוע הליך מקיף של טיוב נתונים בהתאם ללוח הזמנים שנקבע בחוזר. בחודש דצמבר 2012 תוקן החוזר והוחלף על ידי חוזר חדש אשר קבע לוחות זמנים מעודכנים לעניין סיום עריכת סקר הפערים.
לדעת החברה, לא ניתן להעריך בשלב זה את השלכות פרויקט הטיוב על התוצאות הכספיות של החברה.

9. בחודש ינואר 2013 פורסמה טיוטה שנייה של הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת.
בטיוטת ההכרעה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תידרש להשיב דמי ניהול שנגבו מעמיתים במקרים שלא שנמסרה להם הודעה של חודשיים לפני העלאת דמי הניהול, כנדרש בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964.
בטיוטה מוצע לקבוע תקופה רלבנטית להשבה שתחול בין 1/1/2006 ועד יום 31/12/2009, ולגבי תקופה זו יבדקו החברות המנהלות בדיקות פרטניות האם הועלו דמי הניהול בניגוד לתקנה האמורה. בטיוטה מוצע לקבוע מועדים והנחיות לביצוע ההשבה היזומה כמו גם תנאים לפטור מבדיקה פרטנית והשבת הכספים לעמיתים.
בשלב ראשוני זה מוקדם להעריך את השלכות טיוטת ההכרעה ומידת השפעתה על החברה.

10. בחודש נובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר הנחיות בדבר הגילוי הנדרש בדוחות כספיים (ביניים) של קרנות הפנסיה, החוזר וההנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות פנסיה, החוזר וההנחיות מכיל הוראות בדבר נוסח והיקף הגילוי הנדרש, אופן עריכת הדוחות, מספרי השוואה, מידע נלווה, בסיס הדיווח , חתימה והגשת הדוחות.

11. בחודש ינואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(איתור עמיתים ומוטבים) התשע"ב-2012 ובחודש פברואר 2012 פורסם חוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים.
מטרת התקנות והחוזר לקבוע מנגנון אפקטיבי וישים לאיתור חוסכים שהקשר עמם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של חוסך, כדי ליידע את החוסכים והמוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים.
בהתאם להוראות התקנות והחוזר, גופים מוסדיים יחויבו בין היתר לפנות למרשם האוכלוסין במשרד הפנים לצורך טיוב המלאי הקיים של נתוני החוסכים ברשומותיהם, וכן יחויבו לעדכן מדי חצי שנה באמצעות מרשם האוכלוסין את פרטי החוסכים.
בתקנות ובחוזר נקבעו הוראות לעניין הפעולות הנדרשות לאיתור מוטבים שזהותם ידועה והוראות לאיתור מוטבים.
בהתאם לתקנות בנושא דמי ניהול שפורסמו במקביל ובמטרה ליצור תמריץ לאיתור מוטבים וחוסכים, נקבע שיעור דמי הניהול מרבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר.

12. בחודש נובמבר 2012 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 27) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012. ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמושש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות.

13. בחודש דצמבר 2012 פורסם חוזר יפוי כוח לבעל רישיון. על פי החוזר, סוכנים ויועצים פנסיונים מחויבים להשתמש בטופס שפורסם ע"י האוצר. אחת ממטרות החוזר היא להכין את הגופים הפועלים בענף הביטוח הפנסיוני, להעביר מידע ולבצע פעולות באמצעות טפסים אחידים וממוכנים בין היתר, באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. במסגרת החוזר קיימים שני סוגים של ייפוי כוח: (1) ייפוי כוח טרום ייעוץ- יהיה בתוקף למשך שלושה חודשים מיום החתימה עליו, והוא מיועד לצורך איתור כל הגופים בהם קיימים חסכונות פנסיונים השייכים ללקוח. (2) ייפוי כוח מתמשך- יהיה בתוקף לתקופה שבין עשרה ימי עסקים ועד 10 שנים. ומיועד לצורך התקשרות ממושכת בין הלקוח ובעל הרישיון. ייפוי הכוח זה יאפשר לבעל הרישיון לקבל מידע אודות הלקוח, ולבצע עבורו פעולות. על- פי החוזר, לא ניתן יהא לטפל ללא ייפוי כוח מתאים. על גוף מוסדי לקבוע נוהל הוראות לעניין ייפוי כוח, ובו יפורטו האמצעים בהם יפעל הגוף המוסדי לאמת את ייפוי הכוח והצעדים שיינקטו, אם יתעורר חשד כי ייפוי הכוח אינו משקף את הרשאת הלקוח. תחילתו של חוזר זה מיום 1.5.13.

14. ביום 30 באוגוסט, 2012 התפרסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת) התשע"ב- 2012. התקנות מאפשרות לחברות המנהלות קופות מאותו סוג באמצעות מספר מתפעל, להמשיך לעשות כן עד 2014.

15. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות") - ביום 10 במרץ 2008 נכנסו לתוקפן תקנות לעניין הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, הכוללות בין היתר, תשלומים

הנובעים מהשקעה בקרנות השקעה שאינן צד קשור ("עמלת ניהול חיצוני"), בניירות ערך לא סחירים ובזכויות במקרקעין, ותשלומים למנהל תיקים ולמנהל קרן נאמנות בגין השקעה בחו"ל. הוראות התקנות מסדירות את סוגי ההוצאות שמותר לגוף מוסדי להוציא בשל ביצוע עסקאות בנכסים שבניהולו כאשר הוצאות אלו לא יכללו במסגרת דמי הניהול אותם הוא גובה מהחוסכים. יצוין כי בתקנות נקבעו הוראות שעה לעניין עמלת ניהול חיצוני ולעניין הכרה בהוצאה בעד הליך דירוג פנימי לשם הערכת סיכון, עד ליום 31 בדצמבר 2011. בחודש יוני 2012 אושר תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון) התשע"ב- 2012, וחוזר בדבר הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות. בהתאם לתקנות, גוף מוסדי יהיה רשאי לגבות מנכסי קופת גמל שבניהולו או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את עמלת הניהול שגובה מנפיק תעודת סל ,כפי שזו פורסמה על ידי מנפיק התעודה בדוח שפורסם בגין החודש הרלבנטי ובלבד שהתקיימו התנאים הקבועים בתקנות. בנוסף הגוף המוסדי יהיה רשאי לגבות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה ,לפי העניין ,הוצאה המשולמת על ידו בעד ניהולה של תביעה או תובענה שהגיש הגוף וזאת בכפוף לאמור בתקנות ובחוזר. בהתאם להוראות על הגוף המוסדי להעביר דיווחים לוועדת השקעות אודות תשלום הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות.

16. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009 – ביום 2 במרץ 2009 פורסמו התקנות האמורות, המאמצות במתכונת מצומצמת הוראות מתוך טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשס"ח-2008. הוראות התקנות מצמצמות את ניגוד העניינים בהשקעות של קופות גמל בידי משקיעים מוסדיים הקשורים עם חברות חיתום וחברות ברוקראז' (מבצעות בבורסה את פקודות המכירה והקניה של המשקיעים).עד ליום 31 בדצמבר 2010 המשקיעים המוסדיים יוגבלו ברכישת ניירות ערך בהנפקה מחתמים או מפיצים קשורים עד 7.5% מכמות ניירות הערך שנמכרו בהצעה, בתנאי שניתן אישור ועדת ההשקעות, אולם אם שווי הנכסים המנוהלים בידי כל המשקיעים המוסדיים כאמור גבוה מ-10 מיליארד ₪, לא תעלה הכמות הנרכשת על 15% מהכמות הנמכרת, לאחר התקופה האמורה המשקיעים המוסדיים יוגבלו ברכישת ניירות ערך בהיקף של 5% ו-10%, בהתאמה. בנוסף נקבע כי רכישה ומכירה של ניירות ערך תיעשה לפי הליך תחרותי מסוים הנותן למשתתפים בו הזדמנות שווה לרכוש או למכור את ניירות הערך. עד ליום 31 בדצמבר 2009 רכישה ומכירה של ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד שהעמלות המשולמות לא יעלו על 20% מסך כל העמלות ששולמו בשל כלל הרכישות והמכירות שביצע משקיע מוסדי. לאחר התקופה האמורה לא ניתן יהיה לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור. תקנה זו בדבר רכישת או מכירת ניירות ערך אינה חלה על חברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לפיצויים. בחודש יוני 2010 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון מס' 2), התש"ע- 2010 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) קופת גמל בניהול אישי (תיקון מס' 2), התש"ע-2010. התיקונים מתייחסים למגבלות על פעילות ברוקראז' באמצעות צד קשור וקובעים, כי גוף מוסדי יהיה רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך (שירותי ברוקראז') מצד הקשור אליו ובלבד שהיקף העמלות שישלם לו לא יעלה על 20% מכלל העמלות המשולמות על ידו בשל כלל המכירות והרכישות שבוצע על-ידי הגוף המוסדי במהלך השנה, וכן שהעמלה שתשולם לצד הקשור בגין עסקות אלה לא תעלה על העמלה שתשולם בגין עסקה דומה לזוכה בהליך תחרותי שאינו צד קשור. התקנות אושרו בחודש יוני 2012 אשר עיקר השינויים עוסק בהתאמת ההגדרות לתקנות דרכי ההשקעה.

17. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשס"ח-2008 – ביום 6 באוגוסט 2008 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון על הביטוח את טיוטת התקנות האמורה יחד עם טיוטת חוזר בדבר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל וטיוטת הבהרה לעניין מינוי דירקטור על ידי הגוף המוסדי. טיוטות אלו מאמצות את המלצות דוח הועדה לבחינת הצעדים הדרושים להגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל (ועדת חמדני) שפורסם בחודש ינואר 2008. המלצות הועדה מתמקדות בחובת ההשתתפות של הגופים המוסדיים באסיפות בעלי מניות ומחזיקי אג"ח של תאגידים שהם בעלי זכויות הצבעה בהם, התמודדות עם ניגודי עניינים העלולים לפגוע באיכות ההצבעה, עידוד הגופים המוסדיים להיעזר בגורמים מקצועיים לגיבוש המלצות הצבעה באסיפות, הגברת מעורבות הגופים המוסדיים במינוי דירקטוריונים ובייחוד דירקטורים חיצוניים בחברות ציבוריות, ועידוד הגופים המוסדיים למעורבות פעילה בתחומים אחרים של הממשל התאגידי והפיקוח על החברות הציבוריות בהן הם משקיעים. התקנות מסדירות, בין היתר, את חובת ההשתתפות וההצבעה של משקיע מוסדי באסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו, לרבות חובת הצבעה בנושאים המפורטים בתקנות וסייגים לחובה זו, והתקשרות המשקיע המוסדי עם גורם מקצועי לצורך גיבוש המלצות הצבעה. טיוטת החוזר מסדירה מספר נושאים הכלולים בהמלצות הועדה ואשר לא הוסדרו במסגרת התקנות, לרבות חובת פרסום של מדיניות ההצבעה, אופן ההצבעה בפועל, וחובת פרסום אמות מידה ביחס לאיכות הממשל התאגידי בהתאם לטיוטת

תקנות כללי השקעה. בחודש יוני 2012 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית) (תיקון) התשע"ב- 2012, אשר עיקר השינויים בהן עוסק בהתאמת ההגדרות לתקנות דרכי ההשקעה.

18. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(חישוב שווי נכסים), התשס"ט – 2009 (להלן: "תקנות חישוב שווי נכסים") – ביום 25 בפברואר 2009 פורסמו התקנות האמורות, אשר נכנסו לתוקף ביום 27 במרץ 2009. התקנות קובעות הוראות אחידות לחישוב שווי הנכסים שבהם משקיעים הגופים המוסדיים. התקנות הסמיכו את הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לקבוע הוראות בדבר הגדרת נייר ערך סחיר לפי היקף ותדירות המסחר של נייר הערך, ולגבי נכס שאינו נייר ערך סחיר הסמיכו את הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לקבוע את דרך חישוב השווי ההוגן של הנכס. בנוסף, הוקנתה למפקח הסמכות, אם סבר כי גוף מוסדי ביצע עסקה משיקולים שאינם כלכליים במטרה לשפר את תוצאות פעילותו בצורה לא נאותה, להורות על חישוב שווים של אותם נכסים באופן שיבטל באופן מלא או חלקי את שיפור התוצאות כאמור, אף אם העסקה מותרת לפי הדין, ובלבד שניתנה לגוף המוסדי זכות טיעון. בחודש יוני 2012 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים)(תיקון) התשע"ב- 2012, אשר עיקר השינויים בהן עוסק בהתאמת ההגדרות לתקנות דרכי ההשקעה.

19. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התש"ע 2009- תקנות אלה מתירות לנהל סוגי כספי חיסכון של עמית עצמאי שהוגדרו וכספי קרן השתלמות באמצעות קופת גמל בניהול אישי. הקופה האישית תנוהל על-ידי העמית או מנהלי תיקים מטעמו, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על-ידי החברה המנהלת אצלה ינוהלו כספי החיסכון. התקנות קובעות הוראות לעניין דמי הניהול וסוגי ההוצאות שניתן לגבות מנכסי הקופה האישית, איסור על קבלת אשראי, שעבוד נכסים, מתן ערבויות והלוואות לעמית המחזיק בקופה אישית, קביעת מתווה לניוד כספי קופה אישית, חובת קיום הליך תחרותי לשירותי הברוקראז' שיינתנו לקופה האישית ואיסור על תשלום עמלת הפצה ודמי עמילות בגין קופת גמל בניהול אישי. בחודש יוני 2012 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי)(תיקון), התשע"ב-2012 אשר עיקר השינויים בהן עוסק בהתאמת ההגדרות לתקנות דרכי ההשקעה.

20. חוזר בדבר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. בחודש ינואר 2013 פורסם חוזר בדבר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. על פי דברי ההסבר לחוזר, רפורמת הניוד בין מוצרי החיסכון הפנסיוני וכניסתם של הבנקים לתחום הייעוץ הפנסיוני חידדו את הצורך להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור. חוזר זה קובע מבנה של "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות המתבצעות ביניהם, תוך הבטחת העקרונות הבאים: קבלה והעברת מידע שלם, מדויק, מהימן וזמין, הניתן לשליפה ואחזור במהירות ובאפקטיביות לצורך עמידה בהוראות הדין; הסדרת המבנה והתוכן של פרטי המידע והנתונים המועברים בין יצרני וצרכני המידע השונים בתחום החיסכון הפנסיוני. הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים ועל כל בעלי הרישיון.

21. בחודש ינואר 2012 פורסמו תקנות מס הכנסה (ניכוי מסכומים ששולמו מקרן השתלמות) (תיקון), התשע"ב-2012. התקנות האמורות מתקנות את תקנות מס הכנסה (ניכוי מסכומים ששולמו מקרן השתלמות), תשנ"ח-1997, כך שמסכומי ריבית ורווחים שמעבר להפרשי ההצמדה שנצברו על סכומים שמקורם בהפקדות שמעבר ל"הפקדה מוטבת", ינוכה מס במקור בשיעור של 25% (במקום 20% כפי שהיה עד לתיקון שחל מיום 1.1.2012). התיקון האמור בשיעור המס (מ-20% ל-25%), חל על סכומי ריבית חייבת שהופקו או נצמחו בשל תשלומים ששולמו לקרן השתלמות החל משנת 2012.

22. בחודש מאי 2012 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 190 והוראת שעה)- התשע"ב-2012 על פי הוראות התיקון לפקודה, הורחבו את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק החיסכון לקצבה, ותוקן סעיף 9א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש). כמו כן תוקן סעיף 87 לפקודה, המקנה לשר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת סמכות לקבוע כללים בדבר חיוב במס ושיעוריו במקרים של "משיכת כספים שלא כדין" מקופת גמל, כך שהיוון קצבה ייחשב כ"משיכה כדין", ובלבד שנעשה בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 23 לחוק הפיקוח והתקנות שנקבעו מכוחו, ובפרט, הותרת קצבה מזערית להבטחת קיומו של היחיד לשארית חייו. במקרה של היוון קצבה המהווה "משיכה כדין" יחולו על הסכומים שאינם פטורים שיעורי המס הקבועים בסעיף 121 לפקודה. עם זאת, ועל מנת לעודד אנשים להשקיע כספים בקופות הגמל לקצבה ללא

חשש נקבע על פי התיקון כי בעת היוון קצבה מוכרת אשר מקורה בכספים שלא נהנו מהטבת מס בעת הפקדתם לא יוטל מס על מרכיב הקרן בסכום המהוון, וזאת כדי למנוע כפל מס, ומרכיב הרווח ימוסה, בשיעור מס של 20% בדומה לאפיקי חיסכון אחרים; בנוסף, בוצעו מספר תיקונים בסעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 אשר נועדו להיטיב עם החוסכים בקופות הגמל הן בעת ההפקדה והן בעת המשיכה של הכספים, בהתאם לתיקון בהקשר זה, יחיד הזכאי למשוך את כספים מקופת גמל לא משלמת לקצבה אשר מקורם בכספי הפיצויים לאחר שעברו תהליך של התחשבנות מס וכן בכספים שירש כמוטבו של עמית שנפטר, רשאי להעבירם לחשבון חדש בקופת גמל לא משלמת לקצבה. בחשבון החדש היחיד לא יהיה רשאי להפקיד כספים נוספים אך רשאי הוא למשוך כספים בכל עת או לקבל מהם קצבה מוכרת.

23. בחודש פברואר 2012 פורסם חוזר הגשת בקשות למיזוג קופות גמל ולמיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה. מטרת החוזר הסדרת דרך הגשת הבקשה לקבלת אישור הממונה לתכנית המיזוג, אופן יידוע עמיתי הקופה המתמזגת בדבר מיזוג כאמור, וכן יידוע עמיתים במסלול השקעה המתמזג בדבר מיזוג בין מסלולי השקעה. חוזר זה יחול על בקשות שיוגשו לממונה החל ממועד פרסומו.

24. בחודש מרץ 2012 אישרה ועדת השרים לענייני חקיקה נוסח להצעת חוק פרטית, אשר מוסיף אפיק חסכון הוני בשוק הגמל, לצד קרנות ההשתלמות. בהתאם לפרסומים, החיסכון האמור יתאפשר למעשה רק כרובד חלקי נוסף מעבר לחיסכון הפנסיוני, והחוסכים באמצעותו לתקופה של לפחות 15 שנים ייהנו מפטור ממס רווח הון בלבד.

25. בחודש אוגוסט 2012 ולאחר מכן בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר ותיקון לחוזר בעניין ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות עמיתים וחשבונות של עמיתים שנפטרו - דרישות טכניות. במסגרת הצעדים לטיפול בכספים ללא דורש במוצרי חיסכון פנסיוני וכצעד משלים לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(איתור עמיתים ומוטבים) התשע"ב – 2012 , אגף שוק ההון ,ביטוח וחיסכון פועל להקמת ממשק אינטרנטי מרכזי נגיש ופשוט לאיתור חשבונות של עמיתים .מטרת הממשק היא לאפשר לחוסכים ולמוטבים של עמיתים שנפטרו לאתר בקלות ובמהירות חשבונות אצל גופים מוסדיים המנהלים חסכונות פנסיוניים. מטרת החוזר היא לאפיין את הדרישות הטכניות מגופים מוסדיים לצורך הפעלת ממשק כאמור.

26. בחודש מרס 2012 התפרסם חוזר בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי- תיקונים. החוזר מתייחס לחוזר גופים מוסדיים -2010 9-7, שעניינו בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים, ונקבע כי מועד הדיווח נדחה כך שהדיווח ישלח לא יאוחר מיום 15 ביוני של השנה העוקבת.
כמו כן, החוזר מתייחס לחוזר גופים מוסדיים 10-9-2009, שעניינו אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי, ונקבע כי על הגופים המוסדיים לצרף הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2013.

27. בחודש אפריל 2012 פורסם חוזר בדבר חתימה גרפית ממוחשבת המתקן חוזר קודם בנושא מחודש אוגוסט 2011. מטרת חוזר זה היא לשפר ולייעל את אופן העברת המסמכים מבעל רישיון אל גוף מוסדי, לקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות ללקוח, והכל מבלי לפגוע בזכויות הלקוח. חוזר זה הוא חלק מהסדרה כללית אשר מטרתה ייעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות המידע והסרת חסמים טכנולוגיים, וזאת על מנת לעודד קיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח. הוראות חוזר זה חלות על כל בעלי הרישיון ועל כל הגופים המוסדיים. התיקון לחוזר האמור כולל התאמות הוראות החוזר לאפשרות הוספת חתימת מעסיק במקרים הנדרשים,

28. בחודש יוני 2012 התפרסם חוזר דיווח לממונה על שוק ההון על נושאי משרה בגופים המוסדיים. כחלק ממאמצי הממונה לשפר את איכות הדיווחים המתקבלים במשרדו, פותחה מערכת אינטרנטית חדשה לקליטת דיווח נושאי משרה בגופים המוסדיים. המערכת החדשה הינה מערכת אינטרנטית המאפשרת שליחת קבצים בצורה מאובטחת, באמצעות שם משתמש וסיסמה שישלחו בדואר האלקטרוני לאחראי מילוי הדוח כפי שמעודכן כיום במערכות הממונה. המערכת תאפשר לגופים המוסדיים לעקוב אחר הדיווחים השוטפים ולצפות בחיוויים בנוגע לסטאטוס הדיווחים. החל מיום 1.7.12 יתקבלו דיווחים רק באמצעות המערכת. דיווחים שישלחו באמצעות קבצי האקסל לא יקלטו.

29. בחודש דצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר בעניין דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של החברות המנהלות. החוזר קובע הוראות לגבי אופן דיווח דוחות כספיים של חברות מנהלות לממונה. על פי החוזר חברה מנהלת תגיש לממונה את דוחותיה הכספיים במועדים שנקבעו לכך בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דינים וחשבונות כספיים), התשס"ז-2007 באופן זה: דוחות כספיים שנתיים ורבעוניים יוגשו בקובץ PDF שניתן לערוך בו חיפוש טקסטואלי. בנוסף, דוחות כספיים שנתיים יוגשו בשני העתקים, כרוכים וחתומים בחתימה מקורית. אופן חישוב דרישות ההון בהתאם לתקנות ההון - ידווח באמצעות טופס 101 בקובץ הדיווח המצורף כנספח לחוזר זה. הרכב נכסי החברה המנהלת - ידווח באמצעות טופס 106 בקובץ הדיווח ובהתאם להנחיות המפורטות בו. הדיווחים הנלווים יבוקרו ויסוקרו בידי רואה החשבון המבקר של החברה המנהלת. חברה מנהלת תדווח לממונה את הדיווחים הנלווים במועד דיווח הדוחות הכספיים. הוראות חוזר זה יחולו על כל החברות המנהלות. תחילתן של הוראות חוזר זה בדיווחים בגין הרבעון הראשון של שנת 2012 ואילך, אשר ידווחו החל מהרבעון השלישי.

30. בחודש יוני 2012 פרסם הממונה כי הוארכה תקופת ההתקשרות עם חברת מרווח הוגן בע"מ. בחודש ספטמבר 2011 התקבל פס"ד של בימ"ש העליון אשר הורה על ביטול מכרז פומבי להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים. בהתאם, פרסם הממונה מכרז פומבי להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים) להלן" – המכרז החדש"). השירותים אשר מסופקים על-ידי החברה שזכתה במכרז הינם שירותים המשמשים לחישוב שווי הוגן של נכסי חוב לא סחירים, חישוב אשר נדרש מידי יום ביומו.על מנת למנוע זעזוע נוסף בחישוב השווי ההוגן אשר משפיע על זקיפת התשואה לעמיתים, החליטה ועדת המכרזים של משרד האוצר כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, וזאת עד ליום 31.12.12 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שפורסם, לפי המוקדם מבניהם. בחודש אוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים . החברה עתידה לספק ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים המוסדיים לצורך שערוך נכסי חוב לא סחירים ,לרבות פיתוח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית לחישוב שווים ההוגן של נכסי חוב ,וכן להקים מאגר שבו יכללו נתונים אודות נכסי חוב לא סחירים"(לשכת שירות.)". מאחר שמדובר בשערוך נכסי חוב בשווי של מאות מיליארדי ש"ח ,קיימת חשיבות רבה להטמעת המודל החדש בגופים מוסדיים ,הן תפעולית והן מקצועית ,באופן מסודר .לאור מורכבות הטמעת המערכת החדשה בגופים המוסדיים ולצורך המעבר למודל החדש בצורה מיטבית ,נקבעה תקופה בה יפעלו במקביל הן המודל החדש ,של חברת שערי ריבית ,והן המודל הישן ,של חברת מרווח הוגן .בפרט ,המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה ביום ה -22 באפריל 2013 . במקביל ,חברת מרווח הוגן תמשיך לפעול ולספק שירותי ציטוט עד ליום 30 באפריל , 2013 , כאשר החל מה -22 באפריל הציטוטים שתספק חברת מרווח הוגן ישמשו לצורכי בדיקות ובקרה ולא לצורכי שערוך.

31. דצמבר 2012 פורסם חוזר שירות ללקוחות סוכנים ויועצים. על- פי דברי ההסבר, חוזר גופים מוסדיים "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" (פורסם באוגוסט 2011) קבע הוראות שמטרתן להסדיר את נושא השירות שמעניקים גופים מוסדיים ולהבטיח רמת שירות נאותה ללקוחות גופים מוסדיים לאורך כל חיי המוצר. על פי חוזר זה על הסוכנים והיועצים לפרסם מדיניות שירות מסודרת, שתפרט את זכויות הלקוחות ולשמור על תקשורת יעילה וזמינה איתם, סוכנויות גדולות יידרשו למנות אחראי על שירות לקוחות, שיקבע הנחיות לטיפול בפניות ובתלונות לקוחות, יוודא עמידה בהוראות השירות וינחה את עובדי המשרד.

32. החוזר קובע אמות מידה לשירות שמעניקים סוכני ביטוח ויועצים פנסיוניים ללקוחותיהם במטרה להבטיח שירות איכותי ואמין למבוטחים וחוסכים. חוזר זה מהווה למעשה, פרק נוסף בהסדרת השירות באופן כללי, כשהפרק הקודם שפורסם בשנת 2011 התייחס לגופים מוסדיים.

33. בחודש ספטמבר 2012 התפרסם חוזר גמל בנושא דוח שנתי בדבר קיום הוראות הדין ע"י קופת הגמל (ח.ק. 15 לשעבר) – שינויים. ביום 21 בדצמבר 2005 פורסם חוזר גמל 2005-2-19 שעניינו: "דוח שנתי בדבר קיום הוראות הדין ע"י קופת הגמל (ח.ק. 15 לשעבר)". בחוזר זה נקבע כי על חברה המנהלת קופת גמל להגיש את הדוח המצורף לחוזר כחלק מהדיווח הנלווה לדוחות הכספיים השנתיים של קופת גמל (להלן: "הדוח"). הדוח כלל שני חלקים: חלק א' - שאלות כלליות, שאותו נדרשו החברות להגיש אחת לשנה, יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים; חלק ב' – דוח בדבר עמידה בתקנות ההשקעה, שאותו נדרשו החברות להגיש מדי רבעון. בעקבות התקנת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, מבוטלת בזאת הדרישה להגשת חלק ב' של הדוח. חוזר זה יחול לגבי קופות גמל

לא משלמות לקצבה, קופות גמל לתגמולים, קופות גמל לפיצויים, קרנות השתלמות, קופות גמל לדמי מחלה, קופות גמל לחופשה וקופות גמל למטרה אחרת. תחילתו של חוזר זה החל מהדיווח בגין הרבעון השלישי של שנת 2012 ואילך.

34. בחודש אוקטובר 2012 פורסמה טיוטת חוזר מסמך הנמקה. סעיף 14 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 מחייב בעל רישיון הממליץ ללקוח על החיסכון הפנסיוני שלו, להעביר מסמך בכתב, המפרט את הנימוקים להמלצתו. טיוטת החוזר נועדה לקבוע מבנה ממוקד ואחיד למסמך הנמקה והמחשה. מסמך כזה יקל על לקוח להתמודד עם המידע אליו הוא נחשף בעת קבלת המלצה על החיסכון הפנסיוני שלו, וכן יאפשר את מיכון המידע והעברתו באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. חוזר זה יחליף מספר חוזרים העוסקים במסמך הנמקה ובמסמכים נוספים שבעל רישיון נדרש להעביר ללקוח במהלך פעולה של שיווק או ייעוץ פנסיוני. החוזר הוא חלק מהסדרה כוללת שמטרתה ייעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות מידע והסרת חסמים טכנולוגיים, כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, שהוצגה בנובמבר 2010.

35. בחודש ינואר 2013 התפרסם חוזר רשימת נכסי הנוסטרו של הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד. מטרת חוזר זה הינה להסדיר את הדיווח של גופים מוסדיים על אופן השקעת כספי הנוסטרו שבניהולם, באמצעות דיווח רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד. החוזר כולל התייחסות למתכונת הדיווח, תדירות ואופן הדיווח.
הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית. חוזר זה יחול מהדיווח השנתי לשנת 2012 ואילך.

36. בחודש פברואר 2013 פורסם חוזר גמל בנושא דוח חודשי של קופות הגמל שמטרתו לעדכן את הדוח החודשי הנשלח בגין קופות הגמל לממונה על שוק ההון, תוך התאמת מבנה הדוח לתקנות החדשות בדבר גביית דמי ניהול. החוזר יחול מהדיווח בגין חודש ינואר 2013.

37. בחודש יולי 2012 פרסם המפקח חוזר בעניין מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). חוזר זה קובע הוראות הנוגעות למבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית בדוחות כספיים שנתיים של חברות מנהלות. ההנחיות המפורטות בנספח לחוזר משקפות הוראות עדכניות של התקינה הבינלאומית, תוך שיפור הגילוי בדוחות הכספיים. ההוראות מתייחסות הן לחברה המנהלת קופות גמל או קרנות פנסיה והן לחברה המנהלת גם קופות גמל וגם קרנות פנסיה, במטרה לקבוע מבנה גילוי אחיד ומסודר, שיצור שפת דיווח אחידה בדוחות הכספיים של כל הגופים המוסדיים.

38. בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח חוזר בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי- תיקונים. החוזר מתייחס לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7, שעניינו בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים. בחוזר 2010-9-7 נקבע כי גוף מוסדי יגיש לממונה אחת לשנה דוח הנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווחים הכספיים הנגזרים מהדוחות הכספיים המוגשים לממונה או המפורסמים לציבור הרחב ודוח לעמית או למבוטח. החוזר מחודש מרץ 2012 קובע כי מועד הגשת דוח ההנהלה לממונה נדחה כך שהדיווח ישלח לא יאוחר מיום 15 ביוני של השנה העוקבת.
כמו כן, החוזר מתייחס לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-10, שעניינו אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי, ונקבע כי על הגופים המוסדיים לצרף הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2013.

39. ביום 31.12.12 התפרסם חוזר דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה. ביום 30.1.2013 פורסם חוזר המתקן את החוזר האמור במספר טעויות סופר. קרנות פנסיה, הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי, נדרשות לחשב מעת לעת את המאזן האקטוארי שלהן, ולקבוע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. בחישוב כאמור, על הקרן להניח הנחות שעל בסיסן יחושבו מאזן אקטוארי ומקדמים. חוזר זה מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן תחשב קרן פנסיה חישובים אלו. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה. תחילת החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך.
בהתאם לחוזר החדש, חוזר פנסיה 2007-3-6 מיום 17.5.07, שעניינו דרך חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן פנסיה – בטל.

3. מצב כספי קרנות הפנסיה

3.1 קרן הפנסיה המקיפה

3.1.1 התחייבויות פנסיוניות:

	2012	2011
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים (1)	248,649	194,103
התחייבות לפנסיונרים זכאים קיימים (1)	3,048	3,228
התחייבות למבוטחים (2)	5,409,347	3,995,261
	5,661,044	4,192,592

(1) ליום המאזן היו בקרן מקבלי פנסיה כדלקמן: 112- זקנה, 245 - שארים ו- 267 פנסיית נכות, לעומת שנת 2011: 82- זקנה, 202- שאירים ו- 188 פנסיות נכות.

(2) בסוף שנת 2012 היו בקרן 297,610 מבוטחים לעומת 262,345 בשנת 2011. מספר המבוטחים בשנת 2012 גדל בשיעור של כ- 13% וזאת ביחס לגידול של כ 19% בשנת .2011 תנופת גיוס מבוטחים בשנת 2012 הושפעה באופן ניכר גם מכניסת חוק פנסיית חובה בשנת 2008.
לגידול המשמעותי במספר המבוטחים בשנים 2012-2008 כאמור, היו השפעות על גידול בהפקדות והן על גידול בנכסי הקרן.

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 31.12.2012 הסתכם לסך של כ – 5,661 מיליון ש"ח, לעומת כ- 4,193 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

במסגרת מעבר בין הגופים מוסדיים (ניוד) הועברו בשנת 2012 מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לגופים מוסדיים אחרים שסך הצבירה בגינן הינה 183,616 אלפי ש"ח. בשנת 2011 הסתכמו העברות לגופים מוסדיים כאמור לסך 139,013 אלפי ש"ח. מנגד הצטרפו בשנת 2012 לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין גופים מוסדיים, שסך הצבירה בגינם הינה 159,689 אלפי ש"ח, לעומת שנת 2011 בה הסתכמו העברות מגופים אחרים לסך 109,053 אלפי ש"ח.

סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2012 מסתכמים ב- 5,661,044 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 4,192,592 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה גידול של כ- 35% הנובע בעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 1,082,165 אלפי ש"ח שנה קודמת ל- 1,314,320 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 29%.

השכר הממוצע המבוטח בקרן עמד בשנת 2012 על סך של 4,969 ש"ח, בהשוואה לסך של 4,350 ש"ח בשנת 2011.

3.1.2 ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2012		2011		2010	
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	
סך כל המאזן (נכסים)	5,702,383	35	4,235,340	23	3,435,907	
התחייבויות פנסיוניות	5,661,044	35	4,192,592	23	3,417,073	
עודף הכנסות, נטו	364,428	348	(146,756)	(163)	234,793	

3.1.3 עודף / גרעון אקטוארי

העודף האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ – 72.4 מיליוני ש"ח, לעומת כ – 30.6 מיליוני ש"ח בשנה קודמת.
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 30 בינואר, 2013.

3.2 קרן הפנסיה הכללית

3.2.1 התחייבויות פנסיוניות

	2012	2011
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים (1)	1,501	1,005
התחייבות למבוטחים (2)	68,862	51,655
	70,363	52,660

(1) ליום המאזן היו בקרן 12 מקבלי פנסיה, ללא שינוי משנה קודמת.

(2) בסוף שנת 2012 היו 11,533 מבוטחים לעומת 9,264 מבוטחים בסוף שנת 2011 מספר המבוטחים בשנת 2012 גדל בשיעור של כ- 24%, וזאת ביחס לגידול של כ- 25% בשנת 2011.
הגידול במספר העמיתים, נובע מהעובדה כי מוצר הפנסיה מופץ כיום יותר מבעבר, כמוצר תחליפי לביטוח המנהלים. מוצר הפנסיה מומלץ כיום יותר מבעבר במכרזי פנסיה ובייעוץ של יועצי פנסיה למעסיקים.

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 31.12.2012 הסתכם לסך של 70,363 אלפי ש"ח לעומת 52,660 אלפי ש"ח בשנת 2011. סך הנכסים המנוהלים נטו גדל בשנת 2011 גדל בשיעור של כ- 34%, לעומת גידול בשיעור של כ- 19% בשנת 2011.
דמי הגמולים בשנת 2012 גדלו בשיעור של כ- 40%, לעומת גידול של כ-28% בשנת 2011.

3.2.2 ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2012		2011		2010
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח
סך כל המאזן (נכסים)	71,416	35.33	52,771	18	44,597
התחייבויות פנסיוניות	70,363	33.62	52,660	19	44,394
עודף הכנסות (הפסדים), נטו	3,578	313.74	(1,674)	(160)	2,806

3.2.3 עודף / גרעון אקטוארי

הגרעון האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ - 59 אלפי ש"ח, לעומת עודף אקטוארי של כ - 135 אלפי ש"ח בשנה קודמת.
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 30 בינואר, 2013.

3.3 קופות הגמל

3.3.1 מספרי חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר, 2011

	עמיתים		
	שכירים	עצמאים / מעבידים	סך הכל
הפניקס קרן השתלמות	17,445	6,021	23,466
הפניקס תגמולים ופיצויים	7,958	3,301	11,259
הפניקס מרכזית	-	490	490
	25,403	9,812	35,215

3.3.2 היקף הנכסים ליום 31 בדצמבר, 2011

	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הפניקס השתלמות כללי	519,505
הפניקס השתלמות מנייתי	42,775
הפניקס השתלמות ללא מניות	62,819
הפניקס תגמולים כללי	246,042
הפניקס תגמולים מנייתי	12,172
הפניקס תגמולים ללא מניות	30,993
הפניקס מרכזית	61,590
עמית קופת גמל	44,849
גמל בניהול אישי	502,588
השתלמות בניהול אישי	480,525
שיטת הפניקס בגמל	1,844
שיטת הפניקס השתלמות	4,056
	2,009,758

4. תוצאות הפעולות

4.1 להלן תמצית דוח הרווח וההפסד של החברה :

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2012	2011	2010
	באור	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו	12	95,066	81,049	66,981
רווחים מהשקעות, נטו	14	2,320	1,004	995
הכנסות אחרות		89	28	7
סך כל ההכנסות		97,475	82,081	67,983
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	15	56,426	45,970	37,461
הנהלה וכלליות	16	32,495	28,517	21,614
הוצאות (הכנסות) מימון		2	(165)	(132)
סך כל ההוצאות		88,923	74,322	58,943
רווח לפני מסים על הכנסה		8,552	7,759	9,040
מסים על הכנסה	10	3,445	2,410	2,074
רווח לתקופה		5,107	5,349	6,966
רווח כולל לתקופה		5,107	5,349	6,966

לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה 4.2 סעיף להלן.

במהלך שנת הדוח היו לחברה הכנסות מהשקעות פיננסיות של 2,320 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות של 1,004 אלפי ש"ח בשנת 2011.

הוצאות המכירה והשיווק עלו בשנת 2012 באופן ניכר לסך של 56,426 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 45,970 אלפי ש"ח בשנת 2011, גידול של כ - 23%. ניתן לייחס את הגידול לתחרות החריפה בשוק הפנסיה ולתוספת של הוצאות מכירה ושיווק שהתווספו השנה הגידול במכירות הפנסיה.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בשנת 2012 לסך של 32,495 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 28,517 אלפי ש"ח בשנת 2011, גידול של כ - 14%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.

למרות הגידול בהוצאות, גדל הרווח לפני מסים על הכנסה מסך של 7,759 אלפי ש"ח בשנת 2011 לסך של 8,552 אלפי ש"ח בשנת 2012, גידול של כ - 10% וזאת על רקע הגידול בהכנסות מדמי ניהול, הנובע מהמשך הצמיחה בנכסי קרנות הפנסיה שבניהול החברה.

4.2 פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

	דמי ניהול			שיעור ממוצע של דמי ניהול		
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2012	2011	2011	2012	2011	2011
	אלפי ש"ח			אחוזים		
מקרנות פנסיה:						
מקרן פנסיה לעמיתים ותיקים*):						
דמי ניהול מדמי גמולים	-	-	1,169	-	-	5.00
דמי ניהול מעמיתים מוקפאים	-	-	350	-	-	5.00
דמי ניהול מתשלומי פנסיות	-	-	227	-	-	0.25
	-	-	1,746			
מקרן פנסיה מקיפה:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	62,265	54,065	41,771	4.74	5.01	5.08
דמי ניהול מנכסי הקרן	18,734	14,888	11,986	0.38	0.38	0.39
	80,999	68,953	53,757			
מקרן פנסיה כללית:						
דמי ניהול מנכסי הקרן	1,118	875	665	1.82	1.85	1.78
	82,117	69,828	56,168			
מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:						
הפניקס תגמולים ופיצויים *)	3,297	3,521	3,729	1.03	1.15	1.19
הפניקס השתלמות	7,060	6,574	5,788	1.21	1.19	1.18
קופת פיצויים מרכזית *)	678	696	896	1.15	1.17	1.21
עמית קופה לתגמולים ופיצויים *)	-	394	400	-	0.78	0.78
הפניקס השתלמות בניהול אישי **)	1,345	21	-			
הפניקס גמל בניהול אישי **)	569	15	-			
	12,949	11,221	10,813			
	95,066	81,049	66,981			
הטבות ביטוחיות למבוטחים (נכלל בסעיף הוצאות מכירה ושיווק)	418	396	371			

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קרנות הפנסיה נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (4.74% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, נטו, לאחר החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.38% לשנה בקרן המקיפה ו - 1.82% בקרן הכללית, נטו, לאחר החזרים והטבות).

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קופות הגמל נגבים מתוך סך הצבירה של העמיתים בקרנות, כדלקמן:

הפניקס השתלמות - 1.21% במסלול הכללי, 1.19% במסלול המנייתי ו- 1.18% במסלול ללא מניות.

הפניקס תגמולים ופיצויים - 1.03% במסלול הכללי, 1.05% במסלול המנייתי ו- 1.02% במסלול ללא מניות, עמית כללי – 1.02%.

הפניקס מרכזית - 1.15%.

ההכנסות מדמי ניהול נטו בשנת 2012 עמדו על 95,066 אלפי ש"ח, בהשוואה ל - 81,049 אשתקד, גידול של כ - 17%.

הגידול נובע הן כתוצאה מגידול הנכסים שנרשם השנה בקרן הפנסיה המקיפה, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

4.3 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2012	2011
	אלפי ש"ח	
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	4,192,592	3,417,073
תקבולים מדמי גמולים	1,314,320	1,082,165
תשלומים:		
תשלומים לפנסיונרים		
תשלומי פנסיית זקנה	1,312	854
תשלומי פנסיית נכות	16,578	10,872
תשלומי פנסיית שאירים	6,346	3,306
	24,236	15,032
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה		
תשלומי פנסיית זקנה	19	20
תשלומי פנסיית נכות	76	71
תשלומי פנסיית שאירים	158	142
	253	233
תשלומים אחרים		
מעבר עמיתי תקופת הביניים	-	474
פדיונות	161,880	114,191
	161,880	114,665
סך הכל תשלומים	186,369	129,930
העברות צבירה לקרן		
העברות מקרנות פנסיה חדשות	146,282	99,897
העברות מחברות ביטוח	10,754	7,344
העברות מקופות גמל	2,653	1,812
העברות צבירה מהקרן		
העברות מקרנות פנסיה חדשות	(162,704)	(123,181)
העברות מחברות ביטוח	(18,592)	(14,076)
העברות מקופות גמל	(2,320)	(1,756)
העברות צבירה נטו	(23,927)	(29,960)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	364,428	(146,756)
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	5,661,044	4,192,592

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2012 הסתכם לסך של 5,661 מיליוני ש"ח, לעומת 4,193 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011.
במסגרת מעבר בין הגופים מוסדיים (ניוד) הועברו בשנת 2012 מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לגופים מוסדיים אחרים שסך הצבירה בגינן הינה 183,616 אלפי ש"ח. בשנת 2011 הסתכמו העברות לגופים מוסדיים כאמור לסך 139,013 אלפי ש"ח. מנגד הצטרפו בשנת 2012 לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין גופים מוסדיים, שסך הצבירה בגינם הינה 159,689 אלפי ש"ח, לעומת שנת 2011 בה הסתכמו העברות מגופים אחרים לסך 109,053 אלפי ש"ח.
סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2012 מסתכמים ב- 5,661,044 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 4,192,592 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה גידול של כ- 35% הנובע בעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 1,082,165 אלפי ש"ח שנה קודמת ל- 1,314,320 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 29%.

4.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2012	2011
	אלפי ש"ח	
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	52,660	44,394
תקבולים מדמי גמולים	18,118	12,927
תשלומים לפנסיונרים		
תשלומי פנסיית זקנה	93	74
החזרת כספים למבוטחים	2,551	1,487
סך הכל תשלומים	2,644	1,561
העברות צבירה לקרן		
העברות מקרנות פנסיה חדשות	970	535
העברות מחברות ביטוח	71	39
העברות מקופות גמל	18	10
העברות צבירה מהקרן		
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(2,134)	(1,781)
העברות לחברות ביטוח	(244)	(204)
העברות לקופות גמל	(30)	(25)
העברות צבירה נטו	(1,349)	(1,426)
עודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	3,578	(1,674)
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	70,363	52,660

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 31.12.2012 הסתכם לסך של 70,363 אלפי ש"ח לעומת 52,660 אלפי ש"ח בשנת 2011. סך הנכסים המנוהלים נטו גדל בשנת 2011 גדל בשיעור של כ- 34%, לעומת גידול בשיעור של כ- 19% בשנת 2011.
דמי הגמולים בשנת 2012 גדלו בשיעור של כ- 40%, לעומת גידול של כ-28% בשנת 2011.

5. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע הגידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה, אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול.
במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן בהחזרי דמי ניהול ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

אין צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צוו ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

חוק הגנת השכר התשי"ח-1958 מטיל התחייבות על הקרן, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם. החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים, שבמהלכו הגישה מספר תביעות כנגד מעסיקים וביצעה פריסת חובות למעסיקים נוספים. לכשיסתיימו פעולות הטיוב במלואן תשלים החברה את הטיפול בחובות מעסיקים בהתאם להוראות החוק.

6. השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה

שער החליפין	החודשים ינואר-יולי התאפיינו בהיחלשות של היורו בעולם למול הדולר, על רקע חששות מהתפרקות גוש היורו, שהוזמו עם קיום פגישת הפסגה של מנהיגי גוש היורו בתחילת יולי. ההחלטות שהתקבלו במפגש זה, היוו איתות חיובי לשווקים שאירופה מוכנה לפעול במשותף לפתרון המשבר ולשמור על שלמות גוש היורו. בהתאם, החל מסוף יולי, החל היורו להתחזק בעולם מול הדולר ובסיכום שנתי, היורו התחזק קלות למול הדולר. לתנודות אלו היו השפעות גם על שע"ח של השקל למול המטבעות המובילים. עד סוף יולי, נחלש השקל למול הדולר והין היפני אך החל מנקודה זו השתנתה המגמה. בספטמבר, החלה נרשמת התחזקות של השקל גם למול היורו. התנהגות זו, הושפעה משינוי בנתוני מאזן התשלומים שהראו על גרעון במחצית הראשונה של 2012 אך עברו לעודף החל מהרבעון השלישי, בזכות היחלשות היבוא כתוצאה מההאטה במשק. במקביל לשיפור בחשבון השוטף, נשמרה גם רמה גבוהה של השקעות ישירות נטו בישראל. שני גורמים אלו, כמו גם ירידה בחשש מתקיפה באירן, הביאו למפנה בהתנהגות שע"ח והם שתרמו להתחזקות חוזרת של השקל בחודשים אוגוסט-דצמבר. מגמה זו היוותה גורם התומך בהורדת הריבית במשק ע"י בנק ישראל. **בסיכום שנתי, התחזק השקל מול הדולר ב- 2.3% , מול היורו ב- 0.4% ומול הין היפני ב- 12.1%. רמת יתרות המט"ח של ישראל נותרה גבוהה ובדצמבר 2012 עמדה על 75.9 מיליארד דולר.**
אינפלציה	**מתחילת השנה (דצמבר 2012 לעומת דצמבר 2011) עלה המדד הכללי ב- 1.6% והמדד ללא ירקות ופירות ב- 1.7% כל אחד. המדד ללא אנרגיה עלה ב- 1.3% והמדד ללא דיור ב- 1.2%. על-פי נתוני המגמה לחודשים ספטמבר-דצמבר, קצב הגידול השנתי של מדד המחירים לצרכן, הגיע ל- 1.4%. קצב הגידול השנתי של המדד ללא דיור הגיע ל-1.2%. הירידה בציפיות האינפלציה ברבעון האחרון של השנה, נבעה בין השאר מהתגברות סימני ההאטה במשק אך גם ממדיניות הממשלה ויישום המלצות ועדת טרכטנברג.** עליית מחירי הדיור (שכ"ד) נבלמה השנה וזאת למרות האטה ברכישת דירות שנרשמה במחצית הראשונה. במחצית השניה של השנה, התחדשו העסקאות לרכישת דירות תוך עליה קלה במחירי הדירות, שלוותה בעליה ניכרת בהיקפי המשכנתאות. לעת עתה, הוראות הרגולציה שכפה בנק ישראל על הבנקים במימון עסקאות נדל"ן ועל משכנתאות לרוכשי דירה שנייה, לא השפיעו על מחירי הדירות אך הביאו לירידה בהתחלות הבניה של דירות חדשות. הציפיות לאינפלציה בשנת 2012, הנגזרות משוק ההון עומדות נכון לסוף שנת 2012, על כ- 1.7% - 2.0%. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל, שיעור האינפלציה במהלך שנת 2013 יעמוד על 1.8%, סמוך למרכז טווח היעד (1% עד 3%).

ריבית	ב- 2012 המשיך בנק ישראל לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה. הירידה בסביבת האינפלציה בישראל, החלה במחצית השניה של 2011, והיא זו שאיפשרה לבנק ישראל לבצע הפחתות ריבית בקצב מהיר יותר. במהלך 2012, הופחתה הריבית 4 פעמים מ- 2.75% בסוף 2011 ל- 1.75% בינואר 2013. מדיניות הריבית הושפעה השנה גם מצעדי הממשלה, כאשר הקדמת הבחירות הורידה את החשש לפריצה תקציבית ב- 2013 וסללה את הדרך להפחתת ריבית בחודשים נובמבר ודצמבר. שתי ההפחתות האחרונות שנעשו למרות שיפור קל בתנאים הפיננסים בעולם, שידרו מסר של פסימיות מצד בנק ישראל, לגבי הצמיחה הצפויה במשק, בין השאר על רקע צפי לקיצוץ בתקציבי הממשלה ב- 2013. הפחתות הריבית הובילו את הריבית הריאלית הנגזרת מציפיות האינפלציה לטריטוריה אפסית ולעיתים אף שלילית במהלך השנה. בכדי לאפשר הורדת ריבית תוך מניעת התמסורת לשוק הנדל"ן, נקט בנק ישראל במהלכים של מגבלות מימון למשכנתאות. השפעת מהלכים אלו על מחירי הנדל"ן, עוד ראויה להתברר לאור ההתייצבות במלאי הדירות הלא מכורות סביב רמת 20 אלף יח"ד, שמראה כי לא מתפתח עודף היצע.
שוק ההון בעולם	חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק מסוים מתיק הנכסים שלהן בשווקי ההון הבינלאומיים, לפיכך לתשואות באפיקים השונים בשווקי ההון הבינלאומיים, יש השלכה על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה. . האירועים המרכזיים שהשפיעו על שוקי העולם במהלך שנת 2012 היו המשך יישום מדיניות מוניטרית מרחיבה ובחלק מהמדינות גם מדיניות פיסקלית מרחיבה. רמות המחירים הנמוכות בשוקי המניות שפתחו את שנת 2012 לצד מהלכים אלו, תרמו לשנה חיובית במרבית שוקי המניות בעולם, אם כי תוך תנודתיות גבוהה בין חודשי השנה. בתחילת השנה, התנהלו שוקי ההון על רקע הערכות להתאוששות בארה"ב, בעוד ההמשך סיפק תזכורת לאתגרים שעדיין עומדים בפני המנהיגות הכלכלית בעולם. אתגרים אלו באו למשל לידי ביטוי בהתמתנות תחזיות הצמיחה בסין וזאת לצד המשך ההתכווצות בפעילות הכלכלית באירופה וחששות מהתממשות הצוק הפיסקלי בארה"ב. בתחילת השנה, האופטימיות סביב התאוששות כלכלת ארה"ב, תורגמה לעלית תשואות האג"ח הממשלתי ל- 10 שנים, מרמה של כ- 2% בתחילת השנה ל- 2.4% בשיא המהלך. נתונים מאכזבים שפורסמו החל מאפריל, החזירו את רמת התשואות אחורה ל- 1.5% במהלך יולי. מאמצע אוגוסט, עם התפתחות ציפיות להשקת תוכנית הרחבה חדשה ודוחות תעסוקה חיוביים, חלה עליה בתשואות האג"ח לרמות של 1.9%. במקביל לאירועים אלו, חברות ברחבי העולם המשיכו ליהנות מתנאי מימון נוחים ומנגישות גבוהה למימון חדש. תנאים אלו עודדו עלייה בחלוקת דיבידנד, רכישות חוזרות של מניות ועסקאות M&A, מה שתמך בתיקון רמות התמחור בשוקי המניות ב- 2012. בסיכום שנת 2012, רשמו המדדים המובילים מגמה חיובית. במונחי המטבעות המקומיים, רשם בארצות הברית מדד ה- S&P500 תשואה חיובית של כ- 13.4% כאשר באירופה עלה מדד היורו סטוקס 50 ב-13.8%; וביפן עלה מדד הניקיי ב- 22.9%. מדד MSCI של השווקים המפותחים עלה בכ- 13.4% במונחים דולריים ומדד MSCI לשווקים מתפתחים עלה בכ- 15.1%.

	לאחר תאריך המאזן, נשמרה ככלל מגמה חיובית בשוקי המניות, על רקע נתוני מקרו שהראו על התייצבות הפעילות באירופה ברמה נמוכה ועל המשך התאוששות איטית בארה"ב. הדיון בסוגיית תקרת החוב בארה"ב נדחה לחודש מאי, והסיר לחץ מיידי מהשווקים תשואות אג"ח ממשלת ארה"ב ל- 10 שנים עלו לכ- 2% על רקע חוסר ודאות לגבי המשך מדיניות ההרחבה המוניטרית דרך רכישת אג"ח ממשלתי בשוק . הבנק הפדרלי יצא מצידו בהודעת הרגעה שהמדיניות הקיימת לא תשתנה עד שיורגש שיפור בכלכלה וכל עוד לא יווצרו לחצי אינפלציה. סוגיית המצוק הפיסקלי שנדחתה לדיון מראשית ינואר לראשית מרץ, עלתה שוב להצבעה, אך הפעם לא הושג פתרון פוליטי הולם. עקב כך צפויים להיכנס לתוקף בחודשים הקרובים קיצוצים בסך 85 מיליארד דולר בתקציב הממשל הפדרלי בארה"ב, שעלולים לפגוע בקצב הצמיחה בארה"ב בשיעור של עד 0.5%. תוצאות הבחירות באיטליה, יצרו חששות בדבר קושי בהקמת ממשלה שתמשיך במדיניות הצנע ותרמו לעצבנות בשוקי אירופה ביפן, נמשכה מדיניות להחלשת הין ויצירת אינפלציה לצורך עידוד הכלכלה, בעוד בסין, לאחר חידוש מדיניות מרחיבה במהלך 2012, התחזקו שוב חששות מהתפתחות בועת נדל"ן והוכרזו
שוק ההון בישראל	חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון המקומי. לתשואות באפיקים השונים בשוק ההון יש השלכה מהותית על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה. שנת 2012, עמדה בסימן הריבית הנמוכה במשק והצטמצמות התשואה באפיקים הסולידיים. שני אלו דחפו את המשקיעים להגדלת הסיכון בתיקי ההשקעות ותרמו לביצועים חזקים באפיקי האג"ח הקונצרני, באג"ח הממשלתי הארוך ובמחצית השניה גם בשוק המניות. שנת 2012 נפתחה בירידות שערים בשוק המניות, בחודשים ינואר עד מאי אך לאחר מכן התהפכה המגמה ובשבעת החודשים הבאים נרשמו עליות. אלו תרמו לסיום השנה בתשואות חיוביות לאחר שב- 2011 נרשמו תשואות שליליות. מחזורי המסחר ב- 2012 ירדו מדרגה נוספת בכ- 40% לעומת 2011 והתייצבו על כ- 1.1 מיליארד ₪, תוך גיוסי הון נמוכים בשוק הראשוני. סך גיוסי ההון בשוק המניות עמד בשנת 2012 על כ- 3 מיליארד ₪ בלבד (בעיקר ע"י חברות אחזקה ושותפויות הנפט והגז) לעומת 5 מיליארד ₪ אשתקד ו- 13 מיליארד ₪ בשנת 2010. הגורם השלילי העיקרי שהשפיע על מדדי המניות בארץ, היה ההאטה הכלל עולמית כתוצאה ממשבר החוב במדינות אירופה שהחל בשנת 2011 והחריף השנה עם הורדת דירוג האשראי למדינות ובנקים מובילים באירופה. במקביל, התרבו העדויות להאטה במשק בישראל, ביניהם: ירידה בקצב הצמיחה והתייצבותה בשיעור שנתי של 3% ועלייה בגרעון הממשלתי ל- 4% מהתוצר. בסיכום שנתי ולמרות תנאי המקרו המאתגרים, נרשמו בשנת 2012 תשואות חיוביות, בכל מדדי המניות המובילים - מדד ת"א 25 עלה ב- 9.2%, מדד ת"א 100 עלה ב-7.2%, מדד ת"א 75 עלה בשיעור של 4.8% ומדד יתר 50 עלה ב- 21.6%. ברמה הענפית, מדד ת"א נדל"ן 15, עלה ב-14%, מדד מניות הטכנולוגיה, בלו - טק 50, סיים בעליה של 15.6%, ואילו מדד הבנקים זינק ב- 22.9%. שוק אגרות החוב הושפע השנה מהמשך מגמת ה"בריחה לאיכות" מצד משקיעים שחיפשו אפיק סולידי ובטוח. המשך ירידת התשואות באג"ח ממשלת ארה"ב, עד לשפל של כ- 1.4% בחודש יולי לצד ירידת ריבית בישראל, תמכו בהמשך ירידת התשואות גם באג"ח הממשלתי לכל אורך העקום, אך בעיקר בחלק הארוך. מגמה נוספת שהתקיימה לאורך שנת 2012 הייתה ירידה בפערי האינפלציה המגולמים בשוק ההון, לאור העדכון מטה של תחזיות הצמיחה.

	היקף הנפקות האוצר, נטו, עלה ב- 2012 בשיעור חד עקב עלייה בגרעון התקציבי. בשנת 2012 גייס האוצר אג"ח בהיקף של כ- 22.4 מיליארד ₪ נטו לעומת כ- 3 מיליארד ₪ ב- 2011.
	התנודות בשוקי המניות, על רקע ההרעה בנתוני המשק והחברות תוך שינוי בטעמי הסיכון של המשקיעים, השפיעו גם על שוקי האג"ח הקונצרני. המחצית הראשונה של השנה התאפיינה בפתיחת מרווחים שהורגשה בכל הדירוגים, אך בעיקר בדירוגי A מינוס ומטה. פתיחת המרווחים בלטה במיוחד בחודשים מאי-יולי, אז גם נרשמה עליית מדרגה בחששות מקשיי תזרים במספר פירמידות שליטה במשק (בראשן אידיבי). החל מחודש אוגוסט ועד סוף השנה, שאופיינו בעליות בשוקי המניות על רקע אופטימיות מהשפעת תוכניות הסיוע שהושקו בארה"ב ובאירופה, נרשמה ירידת תשואות וצמצום ניכר במרווחים באפיק הקונצרני.
	בסיכום שנתי – מדד אג"ח ממשלתי צמוד מדד עלה ב- 9.4% בעוד מדד אג"ח ממשלתי לא צמוד עלה ב- 7.7%. האפיק הקונצרני, סיים את השנה במרווחים נמוכים מאלו שנרשמו בתחילת השנה ובעיקר במחציתה - מדד תל בונד 20 עלה ב- 7.9% ומדד תל בונד 60 עלה בכ- 8.5%.
	לאחר תאריך המאזן, התקיימו בחירות בישראל שתוצאותיהן יצרו ציפיות לקואליציה שתנהג באחריות תקציבית.. נגיד בנק ישראל, סטנלי פישר, הודיע על פרישתו הצפויה ביוני 2013 אך אין בכך בכדי להעיד בהכרח על שינוי במדיניות בנק ישראל. ריבית בנק ישראל לחודשים פברואר ומרץ, נותרה ללא שינוי ברמת 1.75%. שוק המניות בישראל, רשם תשואה חיובית, תוך מתאם עם תנודות השווקים בחו"ל ותשואת יתר קלה בפברואר לאחר חודשיים של ביצועי חסר מול העולם. לאור פערי הריבית בין ישראל לארה"ב ואירופה והיחלשות נתוני היצוא והיבוא, נרשם המשך תיסוף קל בשקל למול הדולר והיורו נתוני האבטלה לסוף 2012 הצביעו על עליה קלה לרמת 6.9% אך על ירידה חוזרת בינואר. שוקי האג"ח רשמו ככלל ירידה נוספת ברמת התשואות והגיוסים בשוק הקונצרני התחדשו בקצב גבוה, תוך קבלת רוח גבית מהמשך גיוסים לקרנות הנאמנות.

7. הצהרות יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו - SOX 404):

א. סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי"

בחברת הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "**החברה**"), חלות הנחיות המפקח לפיהן מתנהל תהליך בהתאם לעקרונות סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", כמפורט להלן.

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק "סרבנס אוקסלי" (Sarbanes-Oxley Act of 2002), פרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון (להלן: "**הממונה**") בשנים 2006-2007 חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקרות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם. בחודש נובמבר 2010 פורסם חוזר "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" אשר עדכן, בין היתר, את נוסח הצהרות המנהלים ואת מתכונת הגילוי בדבר יעילות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות ובדבר שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי. בהתאם לאמור, החברה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקרות הפנימיות בגופים המוסדיים.

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהפניקס ביטוח נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. סעיף 404 לחוק "סרבנס אוקסלי"

בחודש יוני 2009 פרסם הממונה חוזר ליישום הוראות סעיף 404 לחוק "סרבנס אוקסלי" באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואה החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי. יישום החוזר מחייב ביצוע תהליך של בחינה רחבה של התהליכים המרכזיים של החברה ונהלי העבודה והבקרה הקשורים בהם. בדוחות הכספיים לשנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012, נכללת הצהרת ההנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

בחודש נובמבר 2010 פורסם חוזר בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים". החוזר בא, בין היתר, לקבוע את נוסח דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי וכן את נוסח חוות דעת של רואה החשבון המבקר.

נכון למועד עריכת הדוח, השלימה החברה את היערכותה ליישום החוזרים בנושא אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

תאריך אישור הדוח	בני שיזף יו"ר הדירקטוריון	עמוס לוזון מנכ"ל
18 במרס, 2013		

8. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של ה"חברה המנהלת" לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת ה"חברה המנהלת" בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission- **COSO**. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2012, הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

תאריך אישור הדוח	בני שיזף	עמוס לוזון	יוסי וקסלבאום
18 במרס, 2013	יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל	מנהל הכספים

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 67067
טל. 03-6232525
פקס 03-5622555
www.ey.com/il

<u>דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ – חברה מנהלת בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי</u>

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2012, 2011 ו-2010 והדוח שלנו, מיום 18 במרס, 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בבאור 19 ד' באשר לחוזר גופים מוסדיים 2012-9-16 בעניין טיוב נתונים.

תל-אביב,
18 במרס 2013

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון